

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ตำบลชัยสมบูรณ์ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

นายกฤษฎกร สิทธิวงษา
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

สำนักงานเกษตรอำเภอ วิเชียรบุรี
จังหวัด เพชรบูรณ์

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
รายบุคคล ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ ระดับความสำเร็จของการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ (ฉบับทบทวน ๒๕๖๘)
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

ในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งเน้นพัฒนาความรู้ด้านการเกษตร อันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกรและฟื้นฟูทรัพยากรการเกษตรให้เกิดความยั่งยืน รวมทั้งระดมบุคลากรและงบประมาณโดยการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีการผสมผสานกิจกรรม/โครงการลงสู่พื้นที่ในลักษณะแบบบูรณาการ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลที่เน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชน ในลักษณะของความต้องการจากล่างขึ้นสู่บน โดยมีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เป็นศูนย์กลางในการเข้ามามีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการวางแผนกำหนดกิจกรรมและถ่ายทอดความรู้สู่พื้นที่เป้าหมายต่อไป

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ๕ ปี (๒๕๖๖-๒๕๗๐) ของศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลชัยภูมิ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ฉบับนี้ เป็นแผนที่เกิดจากชุมชนและเพื่อชุมชน บนพื้นฐานของความจำเป็นและความต้องการของชุมชน โดยผู้แทนชุมชนจากทุกสาขาอาชีพการเกษตรและเจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการร่วมกันนับตั้งแต่การสำรวจชุมชน การประเมินทรัพยากรและศักยภาพของชุมชน วิเคราะห์ปัญหาสาเหตุเพื่อที่จะนำมากำหนดเป็นแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วมในภาพรวมของตำบล

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลนี้จะช่วยให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

นายกฤชกร สิริธินงา
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
กรกฎาคม ๒๕๖๘

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญรูป	ง
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒ ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๔
๓ สภาพภูมิอากาศ	๖
๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
๓.๒ ฤดูกาล	๖
๔ เส้นทางคมนาคม	๖
๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๗
๕ แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๘
๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ	๘
๖ สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๙
๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๙
๖.๒ รายได้ของประชากรรวม รายได้ต่อหัว	๑๐
๖.๓ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๒
๖.๔ การศึกษา	๑๓
๖.๕ สาธารณสุข	๑๓
๖.๖ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๔
๗ การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๔
๘ องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๗

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรตำบลชัยสมบูรณ์	๑๙
๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๙
๑.๑ ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่	๑๙
๑.๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๕
๒ การจัดทำ TOWS Matrix	๓๙
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลชัยสมบูรณ์	๔๑
๑. แนวทางการพัฒนา	
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๔๑
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๔๑
๑.๓ การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์	๔๒
๒. สรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตร	๔๓
ภาคผนวก	
โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวแก่เกษตรกรตำบลชัยสมบูรณ์	๔๖
โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์สำหรับปลูกผักปลอดสารพิษ	๔๘
ตามวิธีเศรษฐกิจพอเพียง	
โครงการที่ ๓ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร	๕๐
โครงการที่ ๔ ส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวพื้นที่พื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วมปีงบประมาณ ๒๕๖๘	๕๔
โครงการที่ ๕ จัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน	๕๗
บรรณานุกรม	๖๑

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบล ชับสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒
๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบล ชับสมบูรณ์ จังหวัด เพชรบูรณ์	๓
๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบล ชับสมบูรณ์ ปี ๒๕๖๕	๔
๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์	๔
๕ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๐
๖ แสดงข้อมูลรายได้เฉลี่ยตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๐
๗ แสดงข้อมูลหนี้สินเฉลี่ยตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๖
๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๒
๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๔
๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๖
๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน	๑๗
๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๗
๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๘
๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๘
๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๙
๑๖ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๐
๑๗ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๐
๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๑
๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๒
๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๒
๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๓
๒๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๔
๒๓ แสดงทรัพยากรดินตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๔
๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์	๒๗
๒๕ แสดงพื้นที่ปลูก อ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๙
๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลชัยสมบูรณ์	๒๙
๒๗ แสดงผลผลิตอ้อยโรงงานตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี	๓๑
๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๖ ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๒
๒๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๔
๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๓๗
๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๓๙

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบล ชับสมบุญ	๒
๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลชัยสมบุญ	๓
๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลชัยสมบุญ	๖
๔ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ	๗
๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมตำบล ชับสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๘
๖ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลชัยสมบุญ	๘
๗ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของ เกษตรกรตำบลชัยสมบุญ จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๑
๘ แสดงจำนวนประชากร ครุฑเรือน และครัวเรือนเกษตรกร ตำบล ชับสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี	๑๒
๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล ชับสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๕
๑๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบล ชับสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๕
๑๑ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบล ชับสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑๖
๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี	๑๙
๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๐
๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๑
๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี	๒๒
๑๖ แสดงพื้นที่ทรัพยากรดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๔
๑๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๔
๑๘ กราฟแท่งแสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๕
๑๙ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๖
๒๐ แสดงแหล่งน้ำผิวดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๒๖
๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบุญ	๒๗
๒๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบุญ	๒๘
๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๒๙
๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ระดับชั้นความเหมาะสม	๓๐
ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี	
๒๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสมตำบลชัยสมบุญ	๓๐
๒๖ แสดงผลผลิตอ้อยโรงงาน(ตัน) ตำบล ชับสมบุญ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๓๑
๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงาน ในตำบลชัยสมบุญ	๓๒
๒๘ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์	๓๓
๒๙ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี	๓๓

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลชัยสมบุญ มีพื้นที่ครอบคลุมทั้งหมด ๓๒,๕๒๗ ไร่ หรือประมาณ ๖๐.๙ ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทิศตะวันตกของอำเภอวิเชียรบุรี อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอวิเชียรบุรีประมาณ ๒๙ กิโลเมตร ตำบลชัยสมบุญ ทิศเหนือจะเป็นทิวเขาทอดแนวยาว ตามสภาพพื้นที่ของตำบล พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ราบลุ่ม เหมาะสำหรับการทำการเกษตรกรรมด้านพืชไร่พื้นที่บางส่วนเป็นที่ราบสูงและเป็นดินร่วนเหมาะแก่การปลูกพืชเกษตร

การเมืองการปกครองของตำบลชัยสมบุญ ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขขององค์การบริหารส่วนตำบลชัยสมบุญ เดิมมีฐานะเป็นสภาตำบลชัยสมบุญ และเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้มีพระราชกฤษฎีกา ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนชัยสมบุญ ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๓ ตอนที่ ๙ ลงวันที่ ๑๙ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๙)

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ ตำบลชัยน้อย ได้ขอแยกออกจากตำบลชัยสมบุญเป็นอีกหนึ่งตำบล เนื่องจากมีขนาดใหญ่ไม่สามารถปกครองได้อย่างทั่วถึง จึงแยกเป็นอีกหนึ่งตำบลเพื่อความสะดวก ในการปกครอง และดูแลอย่างครอบคลุม จึงทำให้ตำบลชัยสมบุญเหลือหมู่บ้านในการปกครองเพียง ๗ หมู่บ้านเท่านั้น

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ตำบลชัยสมบุญได้ขอแยกหมู่บ้านออกเป็นอีก ๒ หมู่ คือ หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่ชัยเจริญ แยกออกมาจาก หมู่ที่ ๑ บ้านชัยสมบุญ และหมู่ที่ ๙ บ้านหนองอุดม แยกออกมาจาก หมู่ที่ ๗ บ้านพุสะแก รวมมีหมู่บ้านทั้งหมด ๙ หมู่บ้าน

ในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ หมู่บ้านหนองจอกมีขนาดใหญ่จึงทำการขอแยกออกอีก ๑ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑๐ บ้านแสงมณี แยกออกจากหมู่ที่ ๖ บ้านหนองจอก ปัจจุบันตำบลชัยสมบุญมีพื้นที่การปกครองทั้งหมด ๑๐ หมู่บ้าน มีกำนันมาแล้ว ๕ คน คือ (๑) นายฉลอม คงหมึก อดีตกำนัน (๒) นายปรารค์ เกิดพร อดีตกำนัน (๓) นายอุทัย คงนอก อดีตกำนัน (๔) นายแสง นมพุก และ (๕) นายสุพล บุญเทียน กำนันคนปัจจุบัน

๑.๒. อาณาเขต

ตำบลชัยสมบุญ มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลชัยน้อย อำเภอวิเชียรบุรี
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลสามแยก และตำบลสระประดู่ อำเภอวิเชียรบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลวังใหญ่ และตำบลพุเตย อำเภอวิเชียรบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลชัยน้อย อำเภอวิเชียรบุรี

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลชั้นสมบูรณ์
(ที่มา องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นสมบูรณ์,พ.ศ. ๒๕๖๒)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๑ ส่วน คือ องค์การบริหารส่วนตำบลชั้นสมบูรณ์

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๐ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลชั้นสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน
๑	บ้านชั้นสมบูรณ์
๒	บ้านโพทะเล
๓	บ้านไร่อุดม
๔	บ้านเขาขาด
๕	บ้านกระทุ่มทอง
๖	บ้านหนองจอก
๗	บ้านพุบสะแก
๘	บ้านใหม่ชัยเจริญ
๙	บ้านหนองอุดม
๑๐	บ้านแสงมณี

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒ ตารางสรุปเขตการปกครอง ตำบลซับสมบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด(ไร่)	จำนวนบ้าน(ครัวเรือน)
บ้านซับสมบูรณ์	๑,๖๕๗	๑๘๐
บ้านโพทะเล	๑,๙๒๑	๒๐๒
บ้านไร่อุดม	๒,๙๖๕	๑๕๖
บ้านเขาขาด	๑,๗๗๘	๑๔๒
บ้านกระทุ่มทอง	๒,๔๔๘	๑๙๐
บ้านหนองจอก	๑,๔๐๔	๑๕๓
บ้านพุยสะแก	๑,๓๕๖	๒๒๙
บ้านใหม่ซับเจริญ	๑,๑๘๕	๑๘๓
บ้านหนองอุดม	๙๖๐	๑๑๕
บ้านแสงมณี	๑,๒๒๕	๘๕
รวม	๑๖,๘๙๙	๑,๖๓๕

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ตำบลซับสมบูรณ์ มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง และมีพื้นที่ราบเชิงเขาเป็นจำนวนมาก พื้นที่ป่าไม้จำนวน ๔,๖๘๖.๒๕ ไร่ (ภาพที่ ๒)

ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลซับสมบูรณ์

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๕)

๒.๒ ลักษณะดิน และกลุ่มชุดดิน

ดินในตำบลชัยสมบูรณ์มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๔ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) กลุ่มชุดดินที่ ๑

ชุดดิน : ชุดดินวัฒนา (Wa)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินเหนียวสีดำนี้อากมาก มีรอยแตกกระแหงกว้างและลึก ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างเล็กน้อย การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

ปัญหา : ดินเหนียวจัด โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็ง แตกกระแหงกว้างและลึก ดินเปียกเหนียวมาก ทำให้การไถพรวนยาก บางพื้นที่อาจขาดแคลนน้ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนเมื่อดินมีความชื้นเหมาะสม ไถกลบตอซัง ปล่อยทิ้งไว้ ๓-๔ สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ ๕๐-๗๐ วัน ปล่อยทิ้งไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร ๑๖-๒๐-๐ หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ใส่ปุ๋ยคอกหน้าหลังปักดำ ๓๕-๔๐ วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือทำนาครั้งที่ ๒ หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ยปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือไม้ผล ยกร่องกว้าง ๖-๘ เมตร คุน้ำกว้าง ๑.๐-๑.๕ เมตร ลึก ๐.๕-๑.๐ เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒-๓ ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๐-๓๕ กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๒) กลุ่มชุดดินที่ ๔๗

ชุดดิน : ชุดดินหินซ้อน

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นหินพื้น ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำและเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ลาดชัน บางพื้นที่มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่บริเวณหน้าดิน

แนวทางการจัดการ : พื้นที่ที่เป็นดินตื้นมาก มีเศษหินหรือหินพื้นโผล่มาก ไม่เหมาะสมสำหรับการทำการเกษตร ควรปล่อยไว้ให้เป็นป่า หรือปลูกไม้ใช้สอยโตเร็ว

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกพื้นที่ที่มีหน้าดินหนา จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียน ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๓ - ๔ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี ๑๐-๑๒ กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือปลูกพืชสลับเป็นแถบ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกถึงชั้นหินพื้นหรือชุดหลุมขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยหน้าดินที่ไม่มีเศษหินหรือก้อนหินร่วมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๒๕-๕๐ กิโลกรัม/หลุม ควรมีไม้ค้ำยันและเอาหน้าดินบริเวณใกล้เคียงมาผสมกับปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกพูนโคนอยู่เป็นประจำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๓) กลุ่มชุดดินที่ ๕๒

ชุดดิน : ชุดดินตาคลี (Tk)

ลักษณะเด่น : กลุ่มดินตื้นถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

ปัญหา : ดินตื้นถึงชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูน ดินแห้งแข็ง ดินเปียกเหนียว ทำให้ไถพรวนยาก ขาดแคลนน้ำ และดินเป็นต่างจัด

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเม็ล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เม็ล็ดถั่วพุม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชหมุนเวียน ปลูกสลับเป็นแถว ปลูกพืชคลุมดิน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. หรือถึงชั้นมาร์ล ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น มีการพูนโคนด้วยหน้าดิน เมื่อพบว่ามียากลอย ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

๔) กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

ชุดดิน : ชุดดินลำนารายณ์ (Ln)

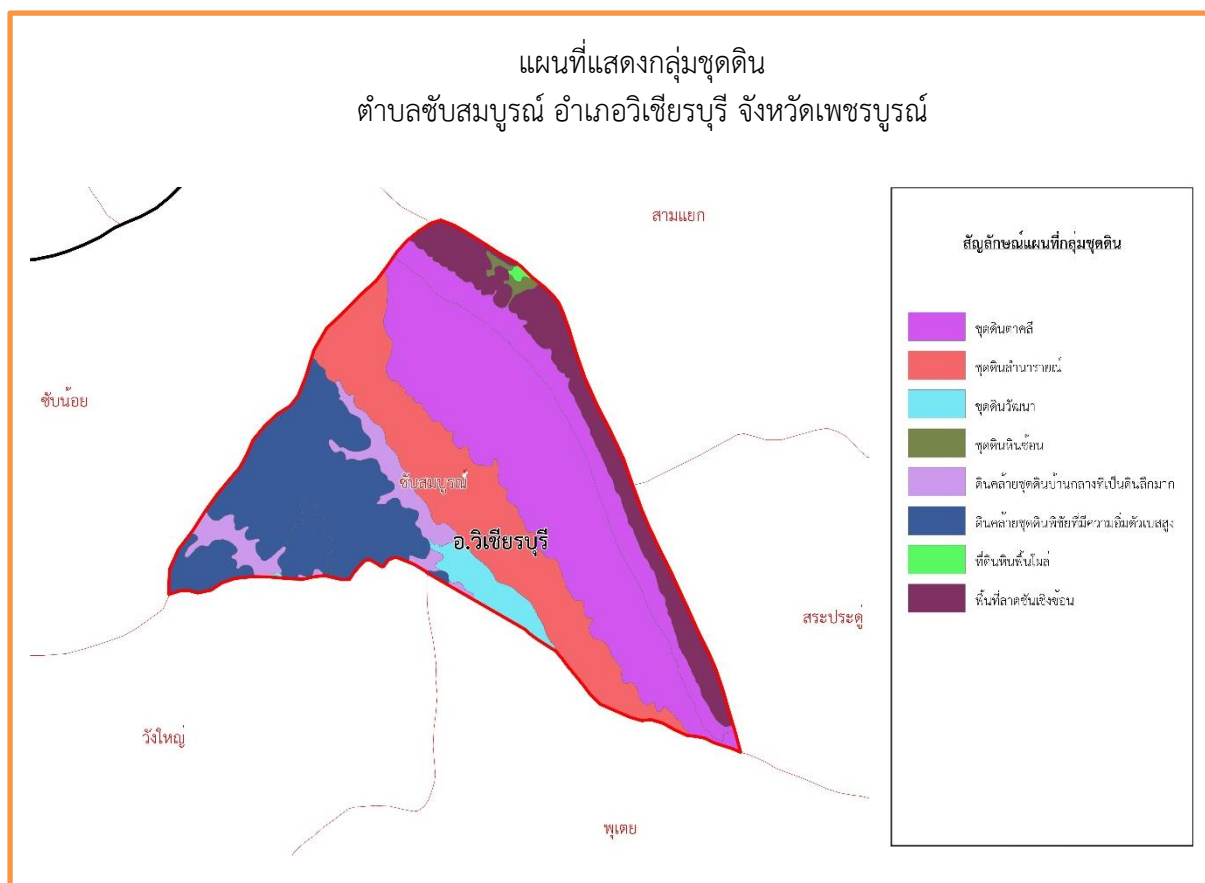
ลักษณะเด่น : กลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นมาร์ลหรือก้อนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา : ดินเป็นต่างจัด และมีชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนช่วงความลึก ๑๐๐ ซม. ดินแห้งแข็ง ดินเปียก เหนียว ทำให้ไถพรวนยาก และขาดแคลนน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก เลือกชนิดพืชที่ชอบดินเป็นด่างมาปลูก ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑-๒ ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเม็ล็ดถั่วพรี ๘-๑๐ กิโลกรัม/ไร่ เม็ล็ดถั่วพุม ๖-๘ กิโลกรัม/ไร่ หรือ ปอเทือง ๔-๖ กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยไว้ ๑-๒ สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชขวางความลาดชัน ปลูกพืชเป็นแถว ปลูกพืชคลุมดิน การปลูกพืชปุ๋ยสด การปลูกพืชหมุนเวียน ทำคันดินร่วมกับปลูกหญ้าแฝก ทำแนวรั้วหญ้าแฝก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ขุดหลุมปลูกขนาด ๕๐x๕๐x๕๐ ซม. หรือถึงชั้นมาร์ล ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก ๑๕-๒๕ กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ปลูกพืชคลุมดิน วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ภาพที่ ๓ ข้อมูลกลุ่มชุดดินตำบลซับสมบูน
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๓)

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลซับสมบูนเป็นแบบมรสุมเมืองร้อน เนื่องจากได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้จากมรสุมอินเดีย

๓.๒ ฤดูกาล

ฤดูร้อน	ตั้งแต่ปลายเดือนกุมภาพันธ์ไปจนถึงเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	ตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคมของทุกปี

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลซับสมบูนมีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน ดังนี้

- ๑) มีถนนลาดยาง จำนวน ๖ สาย
- ถนนสายบ้านลำนารายณ์ – บ้านสระคู
 - ถนนสายบ้านโพทะเล – บ้านซับปางช้าง
 - ถนนสายสามแยกบ้านไร่อุดม – บ้านซับปางช้าง
 - ถนนสายบ้านซับสมบูน – บ้านดาดอุดม

ภาพที่ ๕ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: Google Map, พ.ศ.๒๕๖๘)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

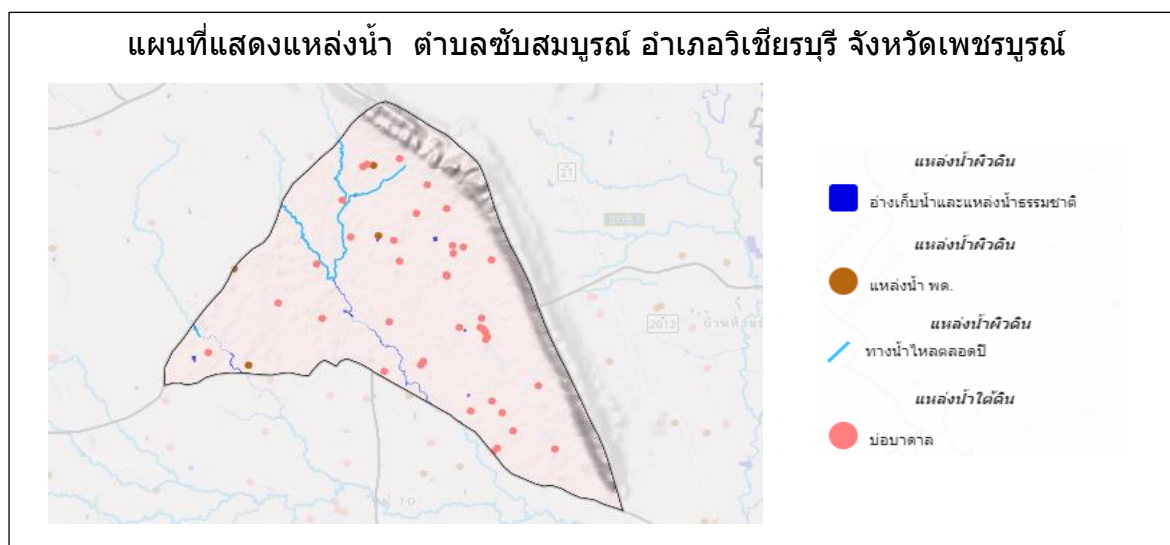
ตำบลซับสมบูนเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ หลายแห่ง ดังนี้

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง (ภาพที่ ๘)

- มีลำห้วยพุสะแก ไหลผ่านหมู่ที่ ๔,๖,๗ ใช้ประโยชน์ในการทำนา

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ (โครงการชลประทาน) ได้แก่

- สระน้ำ ๒๙ แห่ง
- บ่อบาดาล ๓๙ แห่ง

ภาพที่ ๖ แหล่งน้ำธรรมชาติตำบลซับสมบูน
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒)

๖. สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

ประชากรตำบลซับสมบูรณ์ ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตร ๑๖,๘๙๙ ไร่ (ร้อยละ ๔.๓๒ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด (ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๓ ข้อมูลพืชเศรษฐกิจตำบลซับสมบูรณ์ ปี ๒๕๖๗

หมู่บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)							
		ข้าวนาปี	อ้อยโรงงาน	มัน สำปะหลัง	ยางพารา	ไม้ผล	พืชผัก	พืชอื่นๆ	รวม
บ้านซับ สมบูรณ์	๑,๖๕๗	๕๓.๕	๕๔๐.๒๓	๓๒๐.๕๐	-	๖	-	-	๙๒๐.๒๓
บ้านโพทะเล	๑,๙๒๑	๑๑	๖๕๕.๗๕	๕๑๓.๙๙	-	-	-	-	๑,๑๘๐.๗๔
บ้านไร่อุดม	๒,๙๖๕	-	๑,๑๘๗.๘๑	๘๗๒.๘๕	-	-	-	-	๒,๐๖๐.๖๖
บ้านเขาขาด	๑,๗๗๘	-	๗๑๑.๙๓	๔๗๕.๐๕	-	-	-	-	๑,๑๘๖.๙๘
บ้านกระทุ่ม ทอง	๒,๔๔๘	๓	๒,๒๙๗.๐๘	๓๒๙.๗๕	-	๗.๙๓	-	-	๒,๖๓๗.๗๖
บ้านหนองจอก	๑,๔๐๔	๓	๑,๓๔๓.๑๙	๑๔๔.๕๕	-	-	-	-	๑,๔๙๐.๗๔
บ้านพุประแก	๑,๓๕๖	๑๗๕.๒๕	๖๗๒.๐๔	๒๐๑	-	๑๒	-	-	๑,๐๖๐.๒๙
บ้านใหม่ซับ เจริญ	๑,๑๘๕	๑๔.๕	๗๒๓.๕๓	๑๖๘.๐๕	-	๗	-	-	๙๑๓.๐๘
บ้านหนองอุดม	๙๖๐	๖๘.๒๕	๘๑๘.๕	๑๒๐.๕	-	-	-	-	๑,๐๐๗.๒๕
บ้านแสงมณี	๑,๒๒๕	-	๙๔๘.๕๙	๑๘๒.๒๕	-	๒	๑	-	๑,๑๓๓.๘๔

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๔ ข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี)

หมู่บ้าน	เกษตรกร ผู้เลี้ยงสัตว์ รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
บ้านชัยสมบูรณ์	๓๔	๑๒	-	-	๓๒	๒,๑๔๕	๑๐	๕๖	-
บ้านโพทะเล	๓๑	๑๘	-	-	๗	๓,๐๕๙	๑๐๐	๑๑๖	-
บ้านไร่อุดม	๖	-	-	-	๒๓	๒๙๐	-	-	-
บ้านเขาขาด	๒๖	๖	-	-	๔๗	๑,๔๗๑	๓	-	-
บ้านกระทุ่มทอง	๑๗	๔	-	-	-	๙๓๐	๘๓	-	-
บ้านหนองจอก	๒๘	๒๐	-	-	๑๖๘	๑,๕๗๓	๘๐	-	-
บ้านพุบสะแก	๓๒	๒๒๐	-	-	๑๕๑	๑,๘๒๓	๘๒	-	-
บ้านใหม่ชัยเจริญ	๓๑	๑๓	-	-	๑๒๓	๒,๐๒๗	๙๔	-	-
บ้านหนองอุดม	๓๔	๔๓	-	-	๑๖๔	๑,๕๒๐	๘๕	-	-
บ้านแสงมณี	๒๕	๑๖	-	-	-	๑,๕๓๕	๗๐	-	-
รวมทั้งหมด	๒๖๔	๓๕๒	-	-	๗๑๕	๑๖,๓๗๓	๖๐๗	-	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- โรงงานฆ่าสัตว์ปีกมาตรฐานแห่ง คือ.....

ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....

- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....จำนวน คือ

ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๕ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ(ถ้ามี)

หมู่บ้าน	เกษตรกรรวม (ราย)
รวมตำบลชัยสมบูรณ์	๕

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖

๒) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี

ตำบล/หมู่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	รายได้เฉลี่ย				
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม	รายได้ต่ำสุด	รายได้สูงสุด
ตำบลสมบูรณ์	565	340,593.72	67,787.86	408,381.58	11,000.00	4,675,000.00
หมู่ 1	71	269,746.48	73,535.21	343,281.69	11,000.00	1,870,000.00
หมู่ 2	54	434,259.26	47,592.59	481,851.85	82,000.00	3,000,000.00
หมู่ 3	68	370,683.09	105,596.18	476,279.26	80,000.00	4,675,000.00
หมู่ 4	54	279,074.07	35,759.26	314,833.33	60,000.00	800,000.00
หมู่ 5	96	502,500.00	107,950.00	610,450.00	40,000.00	4,200,000.00
หมู่ 6	33	389,545.45	44,121.21	433,666.67	50,000.00	2,000,000.00
หมู่ 7	56	196,428.57	39,696.43	236,125.00	40,000.00	1,200,000.00
หมู่ 8	58	178,137.93	61,496.55	239,634.48	50,000.00	1,800,000.00
หมู่ 9	38	299,736.84	60,684.21	360,421.05	90,000.00	1,050,000.00
หมู่ 10	37	425,405.41	40,070.27	465,475.68	50,000.00	2,100,000.00

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

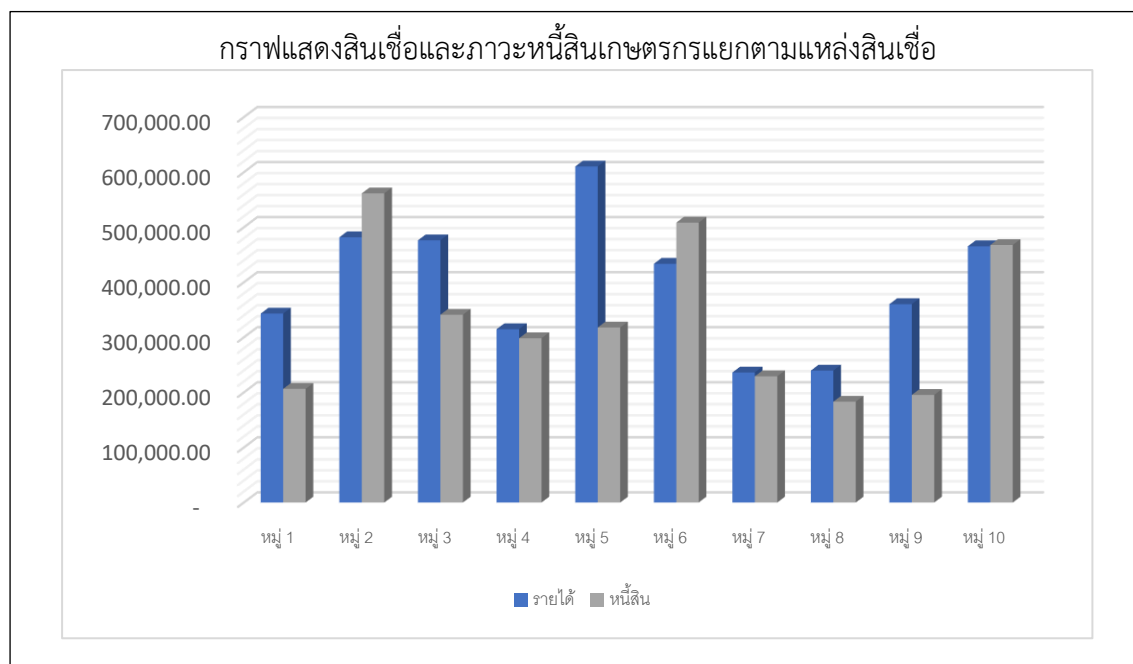
เกษตรกรส่วนใหญ่จะใช้แหล่งเงินทุนจากหลาย ๆ แหล่ง เพราะไม่ได้ใช้เงินทุนเพื่อการผลิตการเกษตรอย่างเดียว จะใช้เพื่อการอุปโภค-บริโภคด้วย แหล่งเงินทุนที่เกษตรกรใช้ พอแยกได้ดังนี้

- จากกองทุนต่างๆ ในหมู่บ้าน เช่นกองทุนเงินล้าน
- จากสหกรณ์การเกษตร
- จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- จากของพ่อค้ายาทุน
- จากของตนเอง

ตารางที่ ๗ ตารางแสดงหนี้สินเฉลี่ยตำบลชั้นสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี

หน่วย : บาท						
ตำบล/หมู่	เกษตรกร (ครัวเรือน)	หนี้สินเฉลี่ย				
		ในภาคเกษตร	นอกภาคเกษตร	รวม	หนี้สินต่ำสุด	หนี้สินสูงสุด
ชั้นสมบูรณ์	565	254,764.42	63,493.47	318,257.90	10,000.00	8,100,000.00
หมู่ 1	71	163,521.13	42,957.75	206,478.87	10,000.00	3,285,000.00
หมู่ 2	54	476,870.37	84,722.22	561,592.59	30,000.00	8,100,000.00
หมู่ 3	68	224,836.76	116,276.47	341,113.24	18,900.00	4,500,000.00
หมู่ 4	54	291,055.56	7,407.56	298,463.11	20,000.00	1,000,000.00
หมู่ 5	96	217,718.75	100,270.83	317,989.58	15,000.00	3,000,000.00
หมู่ 6	33	390,303.03	118,181.82	508,484.85	50,000.00	4,000,000.00
หมู่ 7	56	150,589.29	78,767.86	229,357.14	10,000.00	1,040,000.00
หมู่ 8	58	183,206.90	0.05	183,206.95	30,000.00	4,000,000.00
หมู่ 9	38	161,052.63	34,473.68	195,526.32	12,000.00	900,000.00
หมู่ 10	37	449,054.05	18,783.78	467,837.84	21,000.00	1,900,000.00

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๗ แสดงสินเชื่อและภาวะหนี้ของเกษตรกรตำบลชั้นสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

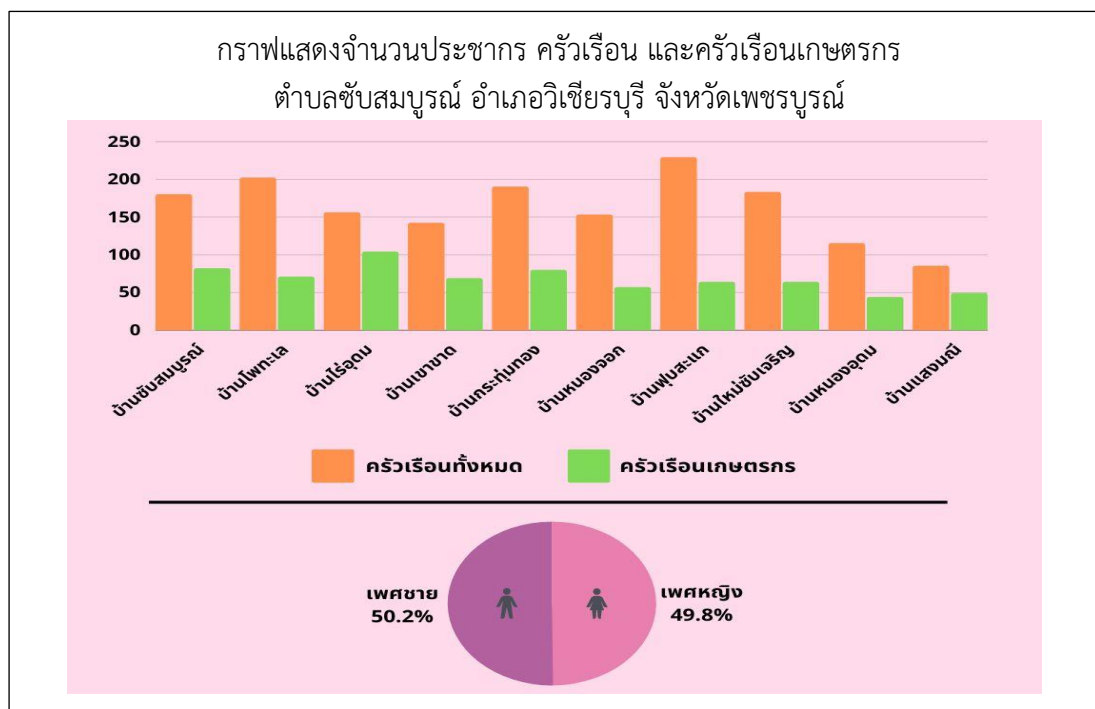
๖.๒ จำนวนครัวเรือน

ตำบลซับสมบูรณ์ มีประชากรทั้งสิ้น ๔,๘๕๕ คน จำนวนครัวเรือน ๑,๖๖๔ ครัวเรือน แบ่งเป็น ชาย ๒,๔๔๙ คน หญิง ๒,๔๐๖ คน ประชากรส่วนใหญ่ของตำบลนับถือศาสนาพุทธ มีรายละเอียดแยกเป็นหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ ๘ ตารางแสดงจำนวนประชากรในตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี

ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือน ทั้งหมด	ครัวเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	บ้านซับสมบูรณ์	๑๘๒	๘๒	๒๗๑	๒๔๗	๕๑๘
๒	บ้านโพทะเล	๒๐๖	๗๑	๒๓๖	๒๘๔	๕๒๐
๓	บ้านไร่อุดม	๑๕๙	๑๐๔	๒๓๔	๒๒๑	๔๕๕
๔	บ้านเขาขาด	๑๔๒	๖๙	๒๒๕	๒๑๘	๔๔๓
๕	บ้านกระทุ่มทอง	๑๙๕	๘๐	๒๗๙	๓๐๑	๕๘๐
๖	บ้านหนองจอก	๑๕๕	๕๗	๒๑๓	๑๗๑	๓๘๔
๗	บ้านพุสแก	๒๓๓	๖๔	๓๕๔	๓๕๗	๗๑๑
๘	บ้านใหม่ซับเจริญ	๑๘๙	๖๔	๓๓๘	๒๘๕	๖๒๓
๙	บ้านหนองอุดม	๑๑๘	๔๔	๒๐๒	๑๙๓	๓๙๕
๑๐	บ้านแสงมณี	๘๕	๔๙	๙๗	๑๒๙	๒๒๖
รวม		๑,๖๖๔	๖๒๓	๒,๔๔๙	๒,๔๐๖	๔,๘๕๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอวิเชียรบุรี กรมการปกครอง ,พ.ศ.๒๕๖๘

ภาพที่ ๘ แสดงจำนวนประชากร ครัวเรือน และครัวเรือนเกษตรกรตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

(ที่มา : กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๘)

๖.๓ การศึกษา

ตำบลชัยสมบุญ มีสถานศึกษา หรือโรงเรียนทั้งสิ้น ๗ แห่ง แยกออกเป็น

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง คือ

๑.๑ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลชัยสมบุญหมู่ที่ ๙ บ้านหนองอุดม

๒. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๕ แห่ง คือ

๒.๑ โรงเรียนบ้านชัยสมบุญ ระดับการศึกษา อนุบาล ถึง มัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒.๒ โรงเรียนบ้านโพทะเลประชาสรรค์ ระดับการศึกษา อนุบาล ถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖

๒.๓ โรงเรียนบ้านกระทุ่มทองประชาสรรค์ ระดับการศึกษา อนุบาล ถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖

๒.๔ โรงเรียนบ้านแสงมณีวิทยา ระดับการศึกษา อนุบาล ถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖

๒.๕ โรงเรียนบ้านพุสะแก ระดับการศึกษา อนุบาล ถึง ประถมศึกษาปีที่ ๖

๓. โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จำนวน ๑ แห่ง คือ

๓.๑ โรงเรียนชัยสมบุญวิทยาคม ระดับการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ๖

๖.๔ การสาธารณสุข

๑. สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุข

๑.๑ สถานบริการและหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐ ประกอบด้วย

๑.๑.๑ สถานบริการ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่

๑) โรงพยาบาลชุมชน ขนาด-.....เตียง-.....แห่ง

๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล๑.....แห่ง

๑.๒ สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ประกอบด้วย

๑.๒.๑ คลินิกแพทย์-.....แห่ง

๑.๒.๒ คลินิกพยาบาล.....๑.....แห่ง

๑.๒.๓ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน-..... แห่ง

๑.๒.๔ ร้านขายยาแผนโบราณ.....-.....แห่ง

๑.๓ จำนวนบุคลากรทางการแพทย์

๑.๓.๑ แพทย์ จำนวน-..... คน

๑.๓.๒ ทันตแพทย์ จำนวน.....-.....คน

๑.๓.๓ เภสัชกร จำนวน-.....คน

๑.๓.๔ พยาบาล จำนวน...๒....คน

๑.๓.๕ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข จำนวน.....๕.... คน

๑.๓.๖ อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) จำนวน....๘๘....คน

๑) การนับถือศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วัดเป็นศูนย์รวมจิตใจและประกอบพิธีกรรมทางศาสนา วัด/สำนักสงฆ์ จำนวน ๑๐ แห่ง ดังนี้

๑) วัดชัยสมบุญ หมู่ที่ ๑ บ้านชัยสมบุญ

๒) วัดโพทะเล หมู่ที่ ๒ บ้านโพทะเล

๓) วัดไร่อุดม (เก่า) หมู่ที่ ๓ บ้านไร่อุดม

๔) วัดใหม่ไร่อุดม หมู่ที่ ๓ บ้านไร่อุดม

๕) วัดศรีสุทธาราม หมู่ที่ ๔ บ้านเขาขาด

๖) วัดกระทู้ทอง	หมู่ที่ ๕ บ้านกระทู้ทอง
๗) วัดแสงมณีเจริญธรรม	หมู่ที่ ๖ บ้านหนองจอก
๘) วัดสุคันธาวาส	หมู่ที่ ๗ บ้านพุบสะแก
๙) วัดสุวรรณคีรีวิหาร	หมู่ที่ ๘ บ้านใหม่ซบเจริญ
๑๐) วัดหนองอุดม	หมู่ที่ ๙ บ้านหนองอุดม

๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีแม่ไม้มวยไทย	ประมาณเดือน มกราคม
- ประเพณีวันสงกรานต์	ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง	ประมาณเดือน ตุลาคม/พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา	ประมาณเดือน กรกฎาคม/ตุลาคม/พฤศจิกายน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในตำบลชัยสมบูรณ์ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักรสานใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการทอเสื่อจากต้นกก

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙๐ พูดภาษาอีสาน

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

ประชาชนในตำบลชัยสมบูรณ์ได้ผลิตของใช้พื้นเมืองขึ้นใช้ในครัวเรือนและเหลือเอาไว้จำหน่ายบ้าง ได้แก่ เสื่อที่ทอจากต้นกก หมอนสวยงาม เครื่องจักรสานที่ทำจากไม้ไผ่

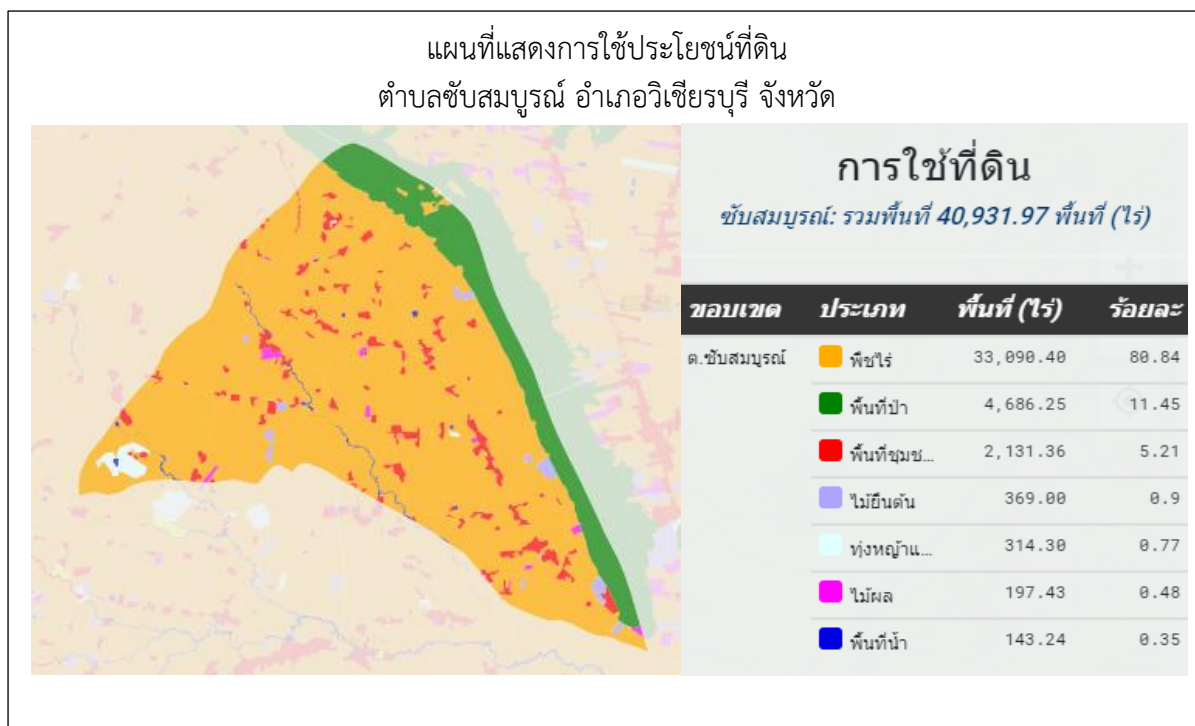
๗. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตำบลชัยสมบูรณ์ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่พืชไร่ จำนวน ๓๓,๐๙๐ ไร่ ร้อยละ ๘๐.๘๔ รองลงมาคือพื้นที่ป่า จำนวน ๔,๖๘๖.๒๕ ไร่ ร้อยละ ๑๑.๔๕ และพื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๒,๑๓๑.๓๖ ไร่ ร้อยละ ๕.๒๑

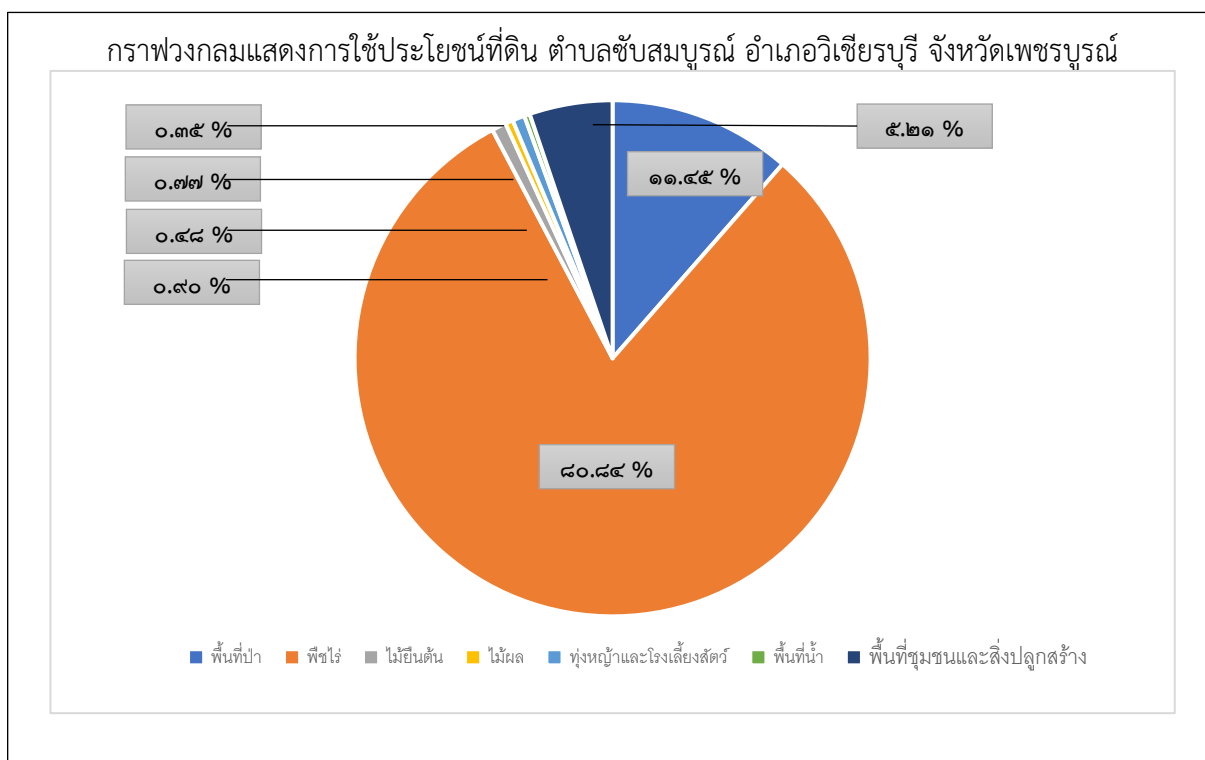
ตารางที่ ๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๔,๖๘๖.๒๕	๑๑.๔๕
พืชไร่	๓๓,๐๙๐.๔๐	๘๐.๘๔
ไม้ยืนต้น	๓๖๙	๐.๙๐
ไม้ผล	๑๙๗.๔๓	๐.๔๘
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	-	-
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๓๑๔.๓๐	๐.๗๗
พื้นที่ลุ่ม	-	-
พื้นที่น้ำ	๑๔๓.๒๔	๐.๓๕
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒,๑๓๑.๓๖	๕.๒๑
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	-	-

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๐ กราฟแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๗)

๘. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ/พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ

ตำบลชัยสมบูรณ์ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ อ้อยโรงงาน มีพื้นที่ปลูกมากจำนวน ๙,๘๙๘.๖๓ ไร่ รองลงมา คือ มันสำปะหลัง มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๓,๓๒๘.๔๙ ไร่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๒,๓๐๗.๑๒ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกข้าว พืชผัก และไม้ผล

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร (ไร่) ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์							
	พื้นที่ทั้งหมด	ข้าว	อ้อยโรงงาน	มันสำปะหลัง	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ผัก	ไม้ผล	รวมทั้งหมด
บ้านชัยสมบูรณ์	๑,๖๕๗	๕๓.๕	๕๔๐.๒๓	๓๒๐.๕๐	๔๕๙.๕๐	๖	-	๑๓๗๙.๗๓
บ้านโพทะเล	๑,๙๒๑	๑๑	๖๕๕.๗๕	๕๑๓.๙๙	๓๓๗.๒๕	-	-	๑๕๑๗.๙๙
บ้านไร่อุดม	๒,๙๖๕	-	๑,๑๘๗.๘๑	๘๗๒.๘๕	๗๖๐.๑๗	-	-	๒๘๒๐.๘๓
บ้านเขาขาด	๑,๗๗๘	-	๗๑๑.๙๓	๔๗๕.๐๕	๒๙๓.๙๖	-	-	๑๔๘๐.๙๔
บ้านกระทุ่มทอง	๒,๔๔๘	๓	๒,๒๙๗.๐๘	๓๒๙.๗๕	๒๘.๐๐	๗.๙๓	-	๒๖๖๕.๗๖
บ้านหนองจอก	๑,๔๐๔	๓	๑,๓๔๓.๑๙	๑๔๔.๕๕	๒๒.๐๐	-	-	๑๕๑๒.๗๔
บ้านฟุบสะแก	๑,๓๕๖	๑๗๕.๒๕	๖๗๒.๐๔	๒๐๑	๑๑๐.๒๙	๑๒	-	๑๑๗๐.๕๘
บ้านใหม่ชัยเจริญ	๑,๑๘๕	๑๔.๕	๗๒๓.๕๓	๑๖๘.๐๕	๒๘๕.๙๖	๗	-	๑๑๙๙.๐๔
บ้านหนองอุดม	๙๖๐	๖๘.๒๕	๘๑๘.๕	๑๒๐.๕	-	-	-	๑๐๐๗.๒๕
บ้านแสงมณี	๑,๒๒๕	-	๙๔๘.๕๙	๑๘๒.๒๕	๑๐.๐๐	๒	๑	๑๑๔๓.๘๔

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

ภาพที่ ๑๑ กราฟแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล

(ที่มา: ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

๙. องค์กรและสถาบันต่าง ๆ

ตำบลชัยสมบุญ มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๑ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/ เจ้าของกิจการ	ชื่อ ผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	นายวัชรกร มีลาภ	นายวัชรกร มีลาภ	อาหาร	๒๙		ชัยสมบุญ
๒	กลุ่มส่งเสริมพัฒนาอาชีพแม่บ้าน ม. ๑๐ บ้านแสงมณี	นาง ยุพิน คำภีระ	แปรรูป อาหาร	๑๖	๑๐	ชัยสมบุญ
๓	กลุ่มทำหมอนสวยงาม	นาง บุญชม โกศล	หมอน	๑๕๗		ชัยสมบุญ
๔	กลุ่มหัตถกรรมและแปรรูปอาหาร หมู่ ๘ ตำบลชัยสมบุญ	นาง นิภา กันตา	อาหาร	๒๐๒	๘	ชัยสมบุญ
๕	กลุ่มน้ำพริกเผาสามรส บ้านแสงมณี ม.๑๐	-	น้ำพริก	-	๑๐	ชัยสมบุญ
๖	กลุ่มถักตะกร้าบ้านไร่อุดม	นาง น้อย พรหมแพทย์	ตะกร้า	๑๕๓	๓	ชัยสมบุญ
๗	กลุ่มการสร้างสร้งงานฝีมือ	นาง กองมณี ไชยหงษ์	จักสาน	๒๐๓		ชัยสมบุญ
๘	บ้านไร่จอมขวัญ	นางสาว อรทัย พาน ทองสุข	เห็ด	๑๖๗		ชัยสมบุญ
๙	กณิกนันต์ กรีนฟู้ดส์	นาง กณิกนันต์ เกส สกุล	สมุนไพร	๕	๖	ชัยสมบุญ
๑๐	วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตผลทาง การเกษตรบ้านกระทุ่มทอง	นาย สิริศักดิ์ นมพุก	แปรรูป อาหาร	๒๕/ ๑	๕	ชัยสมบุญ
๑๑	กลุ่มปุ๋ยอินทรีย์ปั้นเม็ด บ้าน กระทุ่มทอง	นาย สมชาย ปานพรม	ปุ๋ยอินทรีย์	๙	๕	ชัยสมบุญ

ที่มา: สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๒ จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๖
เครื่องดื่ม	-
ผ้า เครื่องแต่งกาย	-
ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก	๔
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑
รวม	๑๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๓ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก	๕	๖	ซับสมบูรณ์	๑๙	นางกณิกนันต์ เกสสกุล
๒. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเย็บผ้าบ้านไร่อุดม	๑๒๔	๓	ซับสมบูรณ์	๙	นางสาวสุกัญญา แสนทวี
๓. วิสาหกิจชุมชนหมู่ห่มอินดีตำบลซับสมบูรณ์	๒๖	๙	ซับสมบูรณ์	๑๑	นายโชคชัย ชู้อย่าง
๔. วิสาหกิจชุมชนผักผลไม้ปลอดภัยอำเภอวิเชียรบุรี	๕๑	๑๐	ซับสมบูรณ์	๑๖	นางสาวณรรธกร วัดแก้ว
๕. วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตผลทางการเกษตรบ้านกระพุ่มทอง ตำบลซับสมบูรณ์	๒๕/๑	๕	ซับสมบูรณ์	๒๔	นายสิริศักดิ์ นมพุก
๖. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสมุนไพรโบราณชุมทรัพย์ปัญญาไทย	๖๓	๔	ซับสมบูรณ์	๙	นางสาวสุพัตรา สารคำ
๗. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มหมอนสวยงามทำจากผ้าต่วน หมู่ ๑ ตำบลซับสมบูรณ์	๑๕๗	๑	ซับสมบูรณ์	๒๐	นางบุญชม โกศล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตโคเนื้อบ้านเขาขาดหมู่ ๔ ตำบลซับสมบูรณ์	๑๔๕	๔	ซับสมบูรณ์	๑๒	นายสมคิด พานแสง

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๔ ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
๑.กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรผลิตพริกแกง หมู่ ๓ บ้านไร่อุดม	๑๒๑/๑	๓	ซับสมบูรณ์	๑๐	นางไพบุลย์ ปัทมทอง

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์การเกษตรกร

๑) เกษตรกร

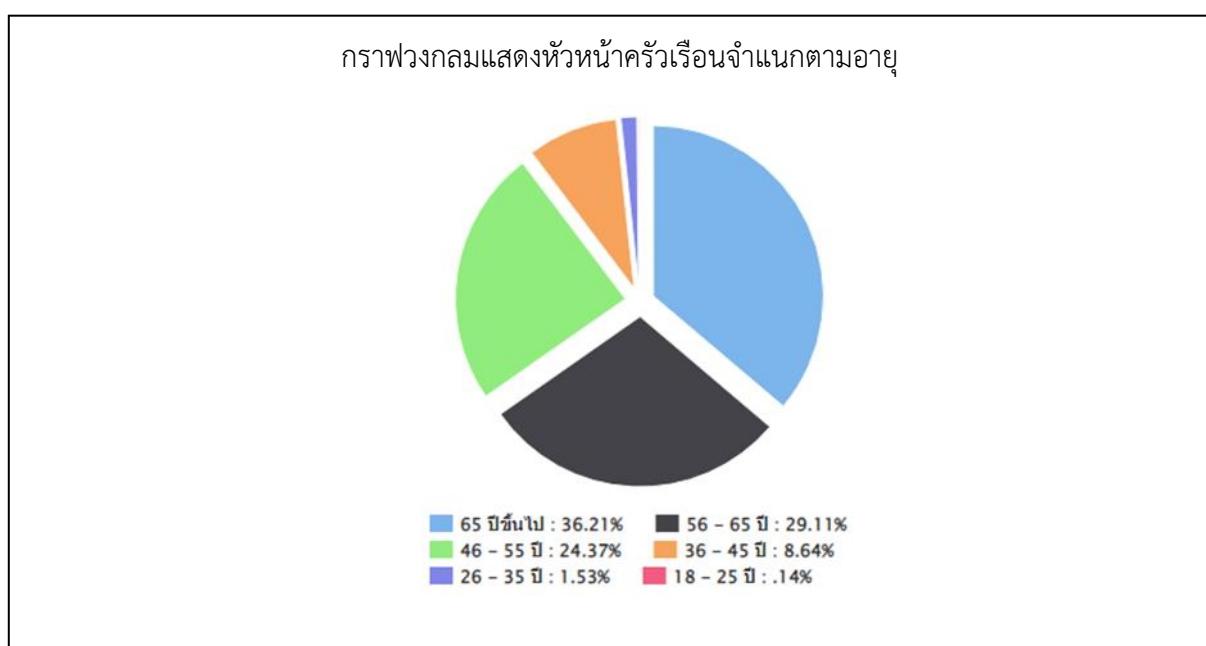
(๑) คราวเรือนเกษตรกร

ตำบลซับสมบูน มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๗๑๘ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือน เกษตรกร อายุ ๖๕ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒๖๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี จำนวน ๒๐๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๑๑ และอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี จำนวน ๑๗๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๓๗ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๕ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลซับสมบูน อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๒๖๐	๓๖.๒๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๒๐๙	๒๙.๑๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๗๕	๒๔.๓๗
๓๖ - ๔๕ ปี	๖๒	๘.๖๔
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๑	๑.๕๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๑๔
รวม	๗๑๘	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๒ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ตำบลซับสมบูน อำเภวิเชียรบุรี
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗)

(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตำบลชัยสมบุญ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก จำนวน ๖๘๒ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๙๙ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๓๖ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๑

ตารางที่ ๑๕ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖๘๒	๙๔.๙๙
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๓๖	๕.๐๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียร, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๓ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗)

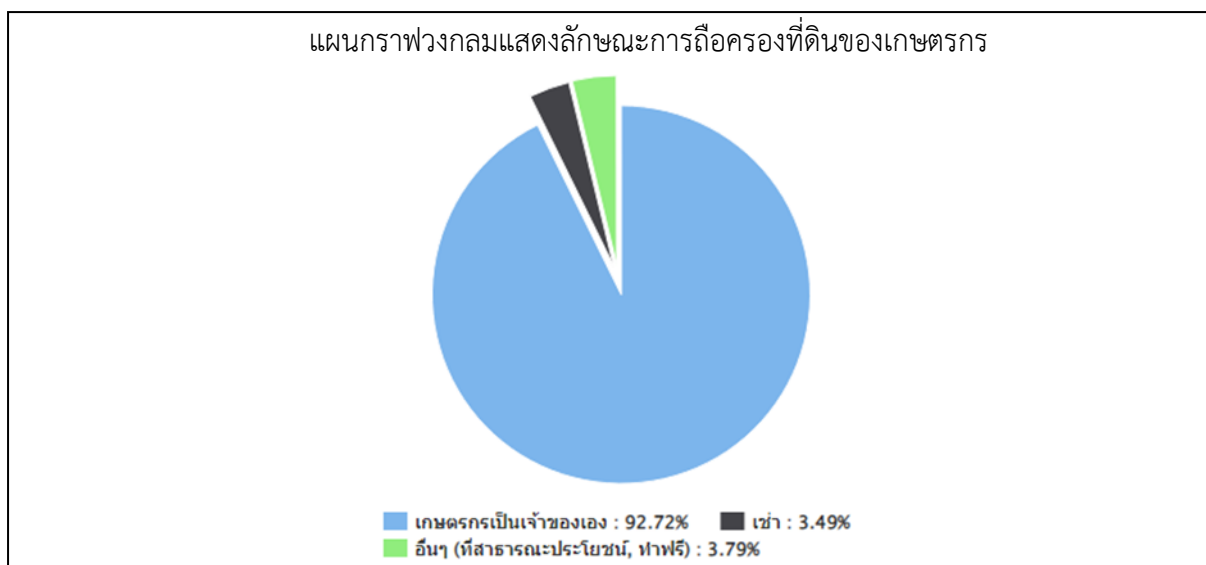
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลชัยสมบุญ ส่วนใหญ่เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๖๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๗๒ รองลงมาคืออื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๒๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๙ และเช่า จำนวน ๒๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๔๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๖ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๖๑๑	๑๖,๑๘๖	๙๒.๗๒
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒๕	๓๖๔	๓.๗๙
เช่า	๒๓	๓๙๙	๓.๔๙
รวม	๖๓๔	๑๖,๙๔๙	๑๐๐

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการถือครองที่ดิน ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗)

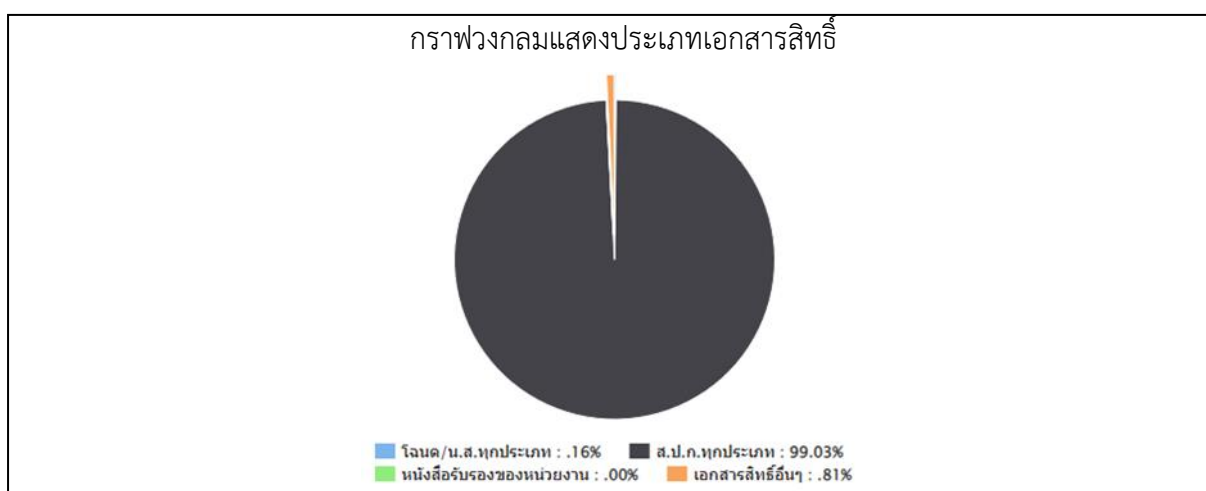
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรตำบลซับสมบูน มีการถือครองที่ดินแบบมีเอกสารสิทธิ์ ประเภท สปก. จำนวน ๖๑๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๓ รองลงมาคือที่ดินแบบไม่มีเอกสารสิทธิ์ จำนวน ๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๑ และเอกสารสิทธิ์ประเภทโฉนด จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๖ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๘ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๑	๖๑๐	๐	๕	๖๑๑

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒) องค์การและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตำบลชัยสมบูรณ์ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๑ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๑ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย วิชาหกิจชุมชน ๘ แห่ง สมาชิก ๑๒๐ ราย สหกรณ์ จำนวน ๐ แห่ง สมาชิก ๐ ราย และกลุ่มเกษตรกร ๐ กลุ่ม สมาชิก ๐ ราย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	กลุ่มส่งเสริม		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิชาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
บ้านชัยสมบูรณ์	-	-	-	-	-	-	๑	๒๐	-	-	-	-
บ้านโพทะเล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านไร่อุดม	๑	๑๐	-	-	-	-	๑	๙	-	-	-	-
บ้านเขาขาด	-	-	-	-	-	-	๒	๒๑	-	-	-	-
บ้านกระทุ่มทอง	-	-	-	-	-	-	๑	๒๔	-	-	-	-
บ้านหนองจอก	-	-	-	-	-	-	๑	๑๙	-	-	-	-
บ้านพุบสะแก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านใหม่ชัยเจริญ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บ้านหนองอุดม	-	-	-	-	-	-	๑	๑๑	-	-	-	-
บ้านแสงมณี	-	-	-	-	-	-	๑	๑๖	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตำบลชัยสมบูรณ์ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๐ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑ ศูนย์ ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๐ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๐ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๐ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๐ ศูนย์ และศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ๐ ศูนย์

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศตปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏูป	
บ้านหนองอุดม	-	-	-	-	๑	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตำบลชัยสมบุญ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๓๑ คน โดยมีเกษตรหมู่บ้าน จำนวน ๑๐ ราย หมอดินอาสา ๑๐ ราย และอาสาปศุสัตว์ ๑๐ ราย รองลงมาคือครูบัญชีอาสา ๑ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตร ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครู บัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
บ้านชัยสมบุญ	-	๑	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านโพทะเล	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านไร่อุดม	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านเขาขาด	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านกระทุ่มทอง	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านหนองจอก	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านฟุบสะแก	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านใหม่ชัยเจริญ	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านหนองอุดม	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-
บ้านแสงมณี	-	-	-	๑	๑	๑	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

(๒) ปราชญ์ชาวบ้าน

ตำบลชัยสมบุญ มีปราชญ์ชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกปราชญ์ชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของปราชญ์แต่ละคน ซึ่งในตำบลชัยสมบุญ มีปราชญ์ชาวบ้านจำนวน ๑ คน

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	จำนวน (ราย)	ชื่อ – สกุล	ที่อยู่	องค์ความรู้ด้าน
บ้านกระทุ่มทอง	๑	นายสมชาย ปานพรม	หมู่ ๕ ต.ชัยสมบุญ อ.วิเชียรบุรี	
รวม	๑			

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗

๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

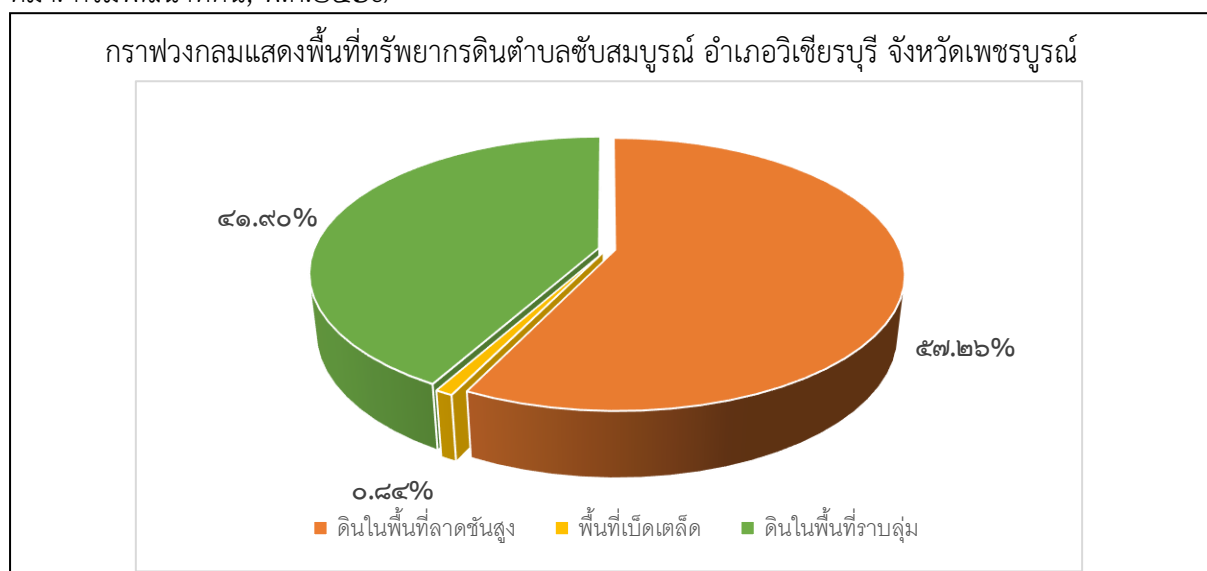
๑) ทรัพยากรดิน

ดินในพื้นที่ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

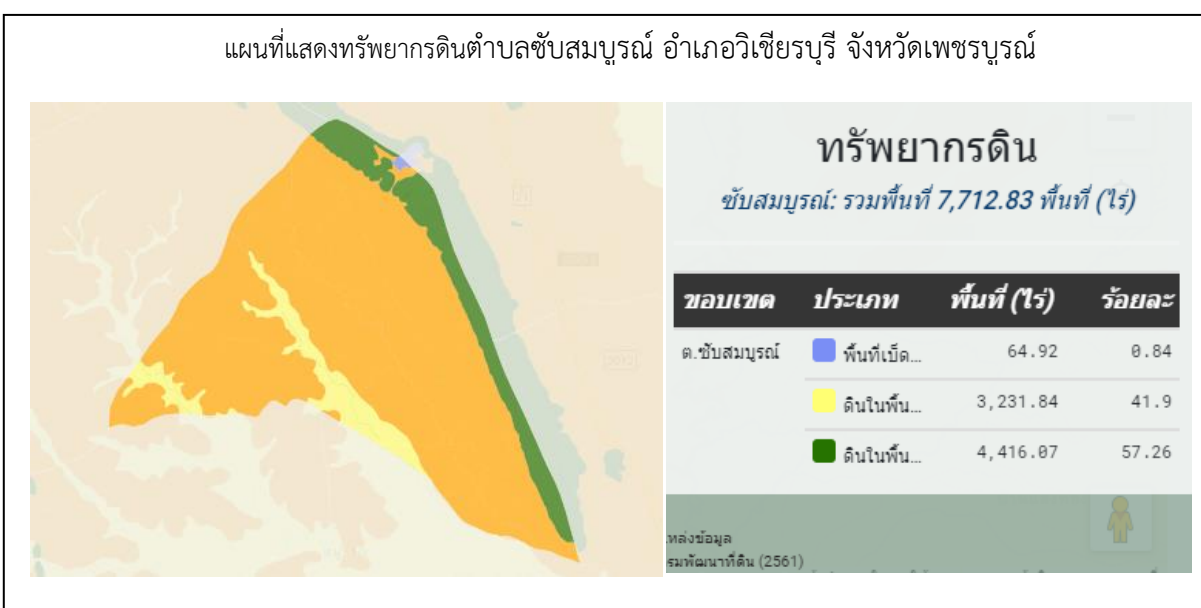
ตารางที่ ๒๓ แสดงทรัพยากรดินตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๔,๔๑๖	๕๗.๒๖
ดินในพื้นที่ดอนในเขตดินแห้ง	-	-
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๖๔.๙๒	๐.๘๔
กลุ่มชุดดินผสม	-	-
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๓,๒๓๑.๘๔	๔๑.๙๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑

ภาพที่ ๑๖ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

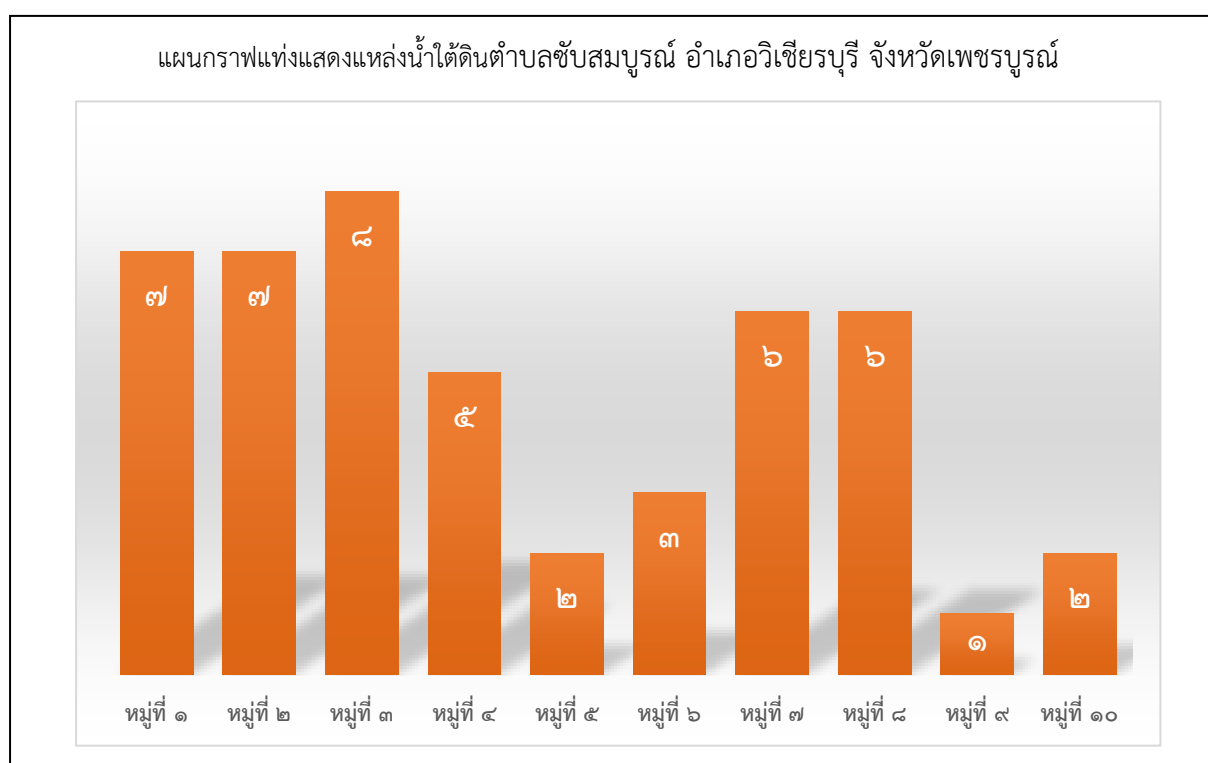
ภาพที่ ๑๗ แสดงพื้นที่แสดงทรัพยากรดินตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๑)

๒) ทรัพยากรน้ำ

ตำบลชัยสมบุญ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๑๐๐% ของพื้นที่ทั้งหมดนอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลตำบลชัยสมบุญ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๔๗ บ่อ แยกรายตำบลได้ดังนี้

บ้านชัยสมบุญ	จำนวน ๗ บ่อ
บ้านโพทะเล	จำนวน ๗ บ่อ
บ้านไร่อุดม	จำนวน ๘ บ่อ
บ้านเขาขาด	จำนวน ๕ บ่อ
บ้านกระทุ่มทอง	จำนวน ๒ บ่อ
บ้านหนองจอก	จำนวน ๓ บ่อ
บ้านฟุสะแก	จำนวน ๖ บ่อ
บ้านใหม่ชัยเจริญ	จำนวน ๖ บ่อ
บ้านหนองอุดม	จำนวน ๑ บ่อ
บ้านแสงมณี	จำนวน ๒ บ่อ

ภาพที่ ๑๘ แสดงแหล่งน้ำใต้ดินตำบลชัยสมบุญ อำเภอลำลูกเกด จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๔ สิ้นค้าเกษตรที่สำคัญ

๑.๔.๑ ชนิดสินค้าอ้อยโรงงาน

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

ตำบลชัยสมบุญ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกอ้อยโรงงานทั้งหมด จำนวน ๓๔,๕๓๕.๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๐,๑๙๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๔๘ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๔,๓๓๘.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕๒

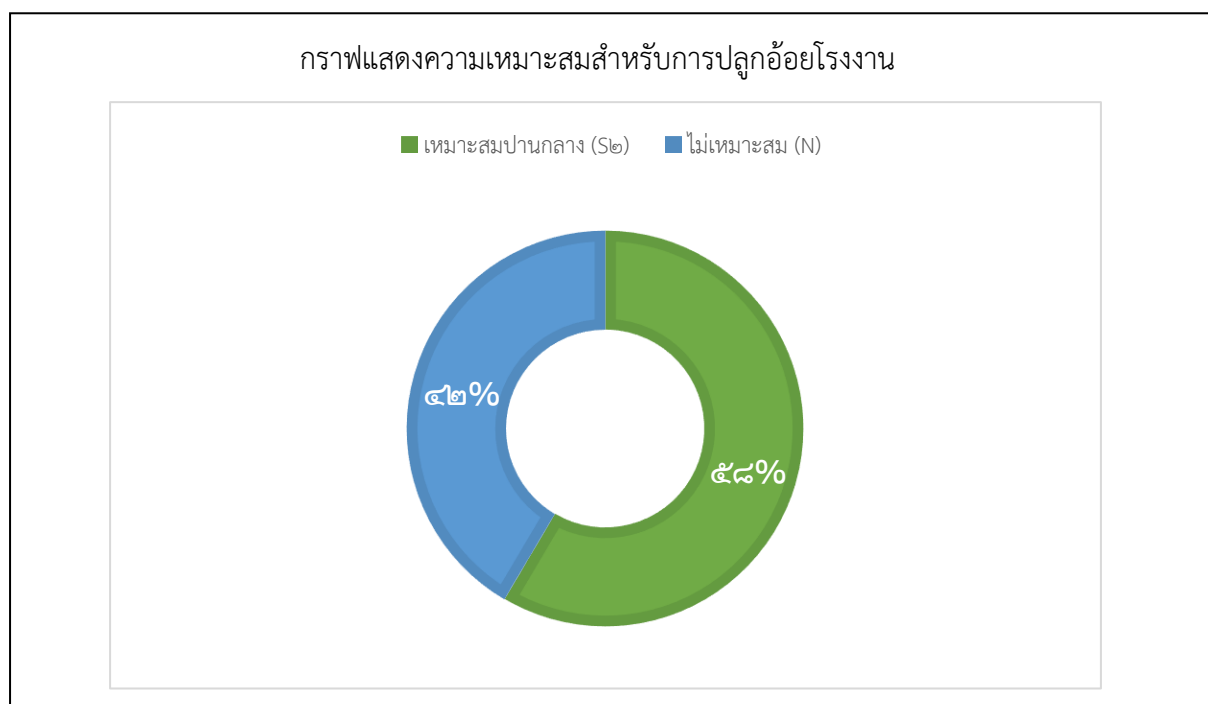
ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลชัยสมบุญ	-	๒๐,๑๙๗	-	๑๔,๓๓๘.๙๐	๓๔,๕๓๕.๙๐

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบุญ (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

ภาพที่ ๒๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

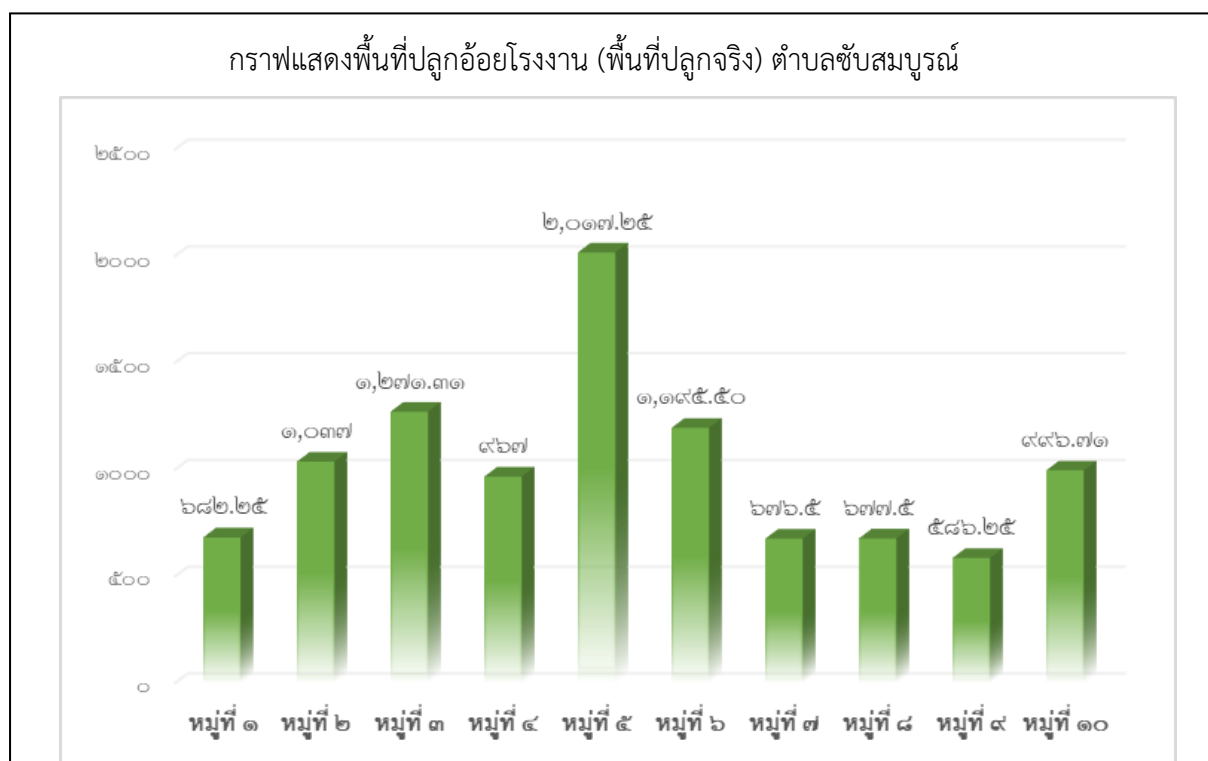
(๒) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน

ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่อ้อยโรงงาน จำนวน ๑๐,๑๐๗.๒๖ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้านกระทุ่มทอง จำนวน ๒,๐๑๗.๗๕ ไร่ รองลงมาคือบ้านไร่อุดม จำนวน ๑,๒๗๑.๓๑ ไร่ และบ้านหนองจอก จำนวน ๑,๑๙๕.๕๐ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๕ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)
๑	บ้านชัยสมบูรณ์	๓๖	๖๘๒.๒๕
๒	บ้านโพทะเล	๔๔	๑,๐๓๗
๓	บ้านไร่อุดม	๖๔	๑,๒๗๑.๓๑
๔	บ้านเขาขาด	๔๐	๙๖๗
๕	บ้านกระทุ่มทอง	๖๗	๒,๐๑๗.๒๕
๖	บ้านหนองจอก	๕๐	๑,๑๙๕.๕๐
๗	บ้านฟุบสะแก	๓๙	๖๗๖.๕๐
๘	บ้านใหม่ชัยเจริญ	๓๘	๖๗๗.๕๐
๙	บ้านหนองอุดม	๓๖	๕๘๖.๒๕
๑๐	บ้านแสงมณี	๔๑	๙๙๖.๗๑
	รวม	๔๑๔	๑๐,๑๐๗.๒๖

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๒๓ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน (พื้นที่ปลูกจริง) ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๓) พื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลชัยสมบูรณ์ มีพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๑,๔๕๔.๙๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๘,๗๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๕๔ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๒,๗๒๗.๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๔๖

ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา

หมู่บ้าน	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกอ้อยโรงงาน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมตำบลชัยสมบูรณ์	-	๑๘,๗๒๗	-	๑๒,๗๒๗.๙๐	๓๑,๔๕๔.๙๐

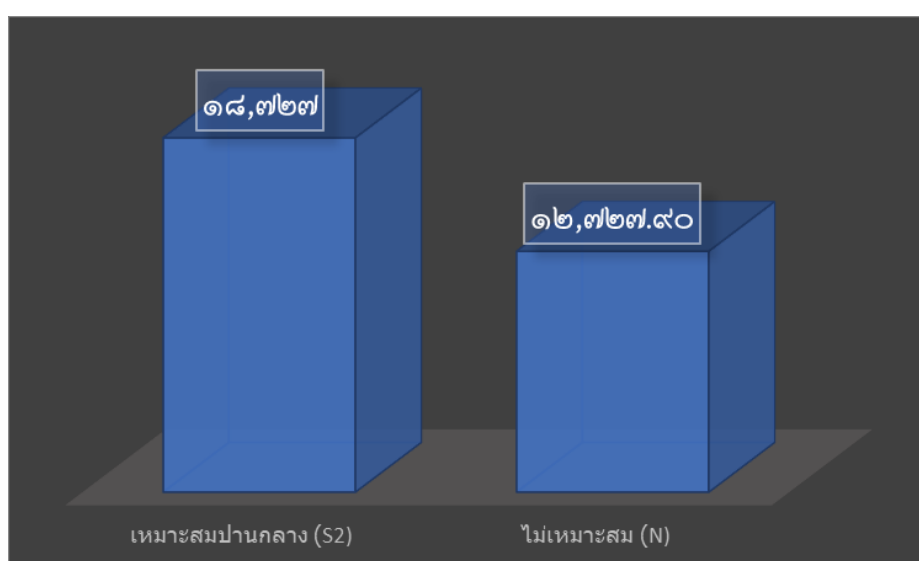
ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลซับสมบูรณ์

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลซับสมบูรณ์ อำเภวิเชียรบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

กราฟแผนภูมิแสดงพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงาน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ภาพที่ ๒๕ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกอ้อยโรงงานตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลซับสมบูรณ์ อำเภวิเชียรบุรี (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๕)

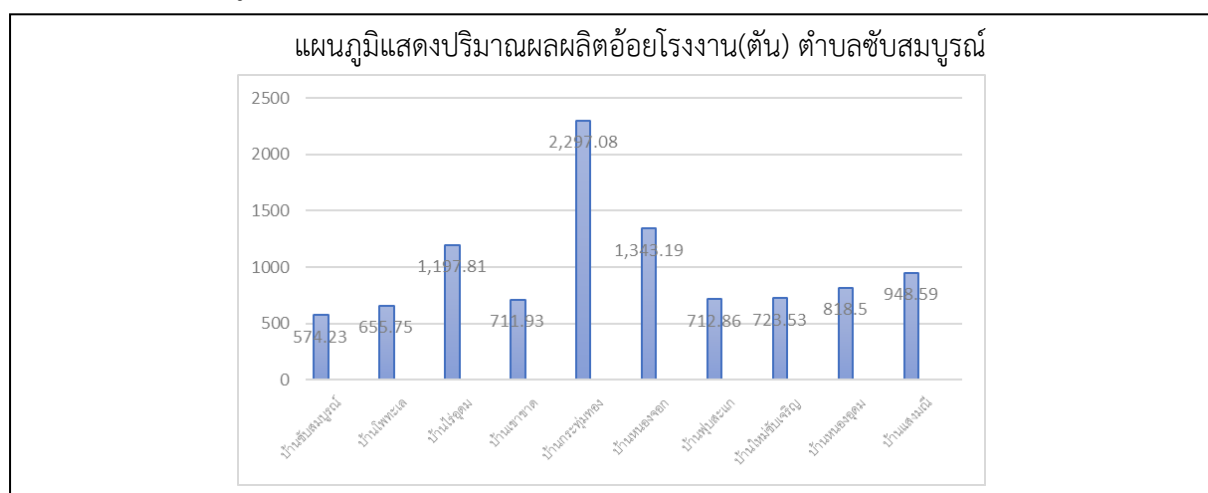
๒) ปริมาณการผลิต

ตำบลซับสมบูรณ์ อำเภวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่อ้อยโรงงาน จำนวน ๙,๙๘๓.๔๕ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ บ้านกระทุ่มทอง จำนวน ๒,๒๙๗.๐๘ ไร่ รองลงมาคือบ้านหนองจอก จำนวน ๑,๓๔๓.๑๙ ไร่ และบ้านไร่อุดม จำนวน ๑,๑๙๗.๘๑ ไร่ ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๙ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอยะบوري จังหวัดเพชรบูรณ์

หมู่บ้าน	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
บ้านชัยสมบูรณ์	๓๕	๕๗๔.๒๓	๕๗๔.๒๓	๕,๗๔๐.๒๓	๑๐
บ้านโพทะเล	๒๙	๖๕๕.๗๕	๖๕๕.๗๕	๖,๕๕๐.๗๕	๑๐
บ้านไร่อุดม	๖๓	๑,๑๙๗.๘๑	๑,๑๙๗.๘๑	๑๑,๙๗๐.๘๑	๑๐
บ้านเขาขาด	๓๒	๗๑๑.๙๓	๗๑๑.๙๓	๗,๑๑๐.๙๓	๑๐
บ้านกระทุ่มทอง	๗๘	๒,๒๙๗.๐๘	๒,๒๙๗.๐๘	๒๒,๙๗๐.๐๘	๑๐
บ้านหนองจอก	๕๐	๑,๓๔๓.๑๙	๑,๓๔๓.๑๙	๑๓,๔๓๐.๑๙	๑๐
บ้านพุทสะแก	๓๕	๗๑๒.๘๖	๗๑๒.๘๖	๗,๑๒๐.๘๖	๑๐
บ้านใหม่ชัยเจริญ	๔๐	๗๒๓.๕๓	๗๒๓.๕๓	๗,๒๓๐.๕๓	๑๐
บ้านหนองอุดม	๔๑	๘๑๘.๕๐	๘๑๘.๕๐	๘,๑๘๐.๕๐	๑๐
บ้านแสงมณี	๔๐	๙๔๘.๕๙	๙๔๘.๕๙	๙,๔๘๐.๕๙	๑๐
รวม	๔๐๔	๙,๙๘๓.๔๕	๙,๙๘๓.๔๕	๙๙,๘๓๐.๔๕	

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗

ภาพที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกอ้อยโรงงาน ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอยะบوري

(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง, พ.ศ. ๒๕๖๗)

๓) สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี : ใช้ท่อนพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่ ด้านทานโรคและแมลง

(๒) การเตรียมดิน : มีการไถและไถแปรเพื่อเตรียมแปลง

(๓) การปลูก : ปลูกโดยใช้เครื่องปลูกพ่วงท้ายรถแทรกเตอร์ ๔ ล้อ

(๔) ระบบการให้น้ำ : ให้น้ำระบบน้ำหยด และอาศัยน้ำฝน

(๕) การดูแลรักษา : มีการใส่ปุ๋ยและป้องกันกำจัดศัตรูพืช

(๖) การใส่ปุ๋ย : ใส่ปุ๋ย ๒ ครั้ง ครั้งแรกใส่ปุ๋ยรองพื้นพร้อมปลูก ครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยบำรุงต้น

(๗) การเก็บเกี่ยว : ใช้แรงงานคนตัดและเครื่องจักรสำหรับตัดอ้อย

(๘) การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว : ตัดแล้วส่งให้โรงงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง

(๙) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู : กำจัดโรคและแมลงโดยสารเคมีและชีววิธี

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการปลูกอ้อยโรงงาน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
อ้อยโรงงาน (ฤดูปลูก)	←△→											
อ้อยโรงงาน (ฤดูเก็บเกี่ยว)	←▽→											←→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

△ ปลูกสูงสุด

ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๗ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกอ้อยโรงงานในตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์
(ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง , พ.ศ. ๒๕๖๗)

๕) ต้นทุนการผลิต

ตำบลชัยสมบุญ มีต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน โดยมีต้นทุนการผลิตเป็นเงิน ๑๒,๒๐๐ บาท

ตารางที่ ๒๘ แสดงต้นทุนการผลิตอ้อยโรงงาน ปี ๒๕๖๗ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี

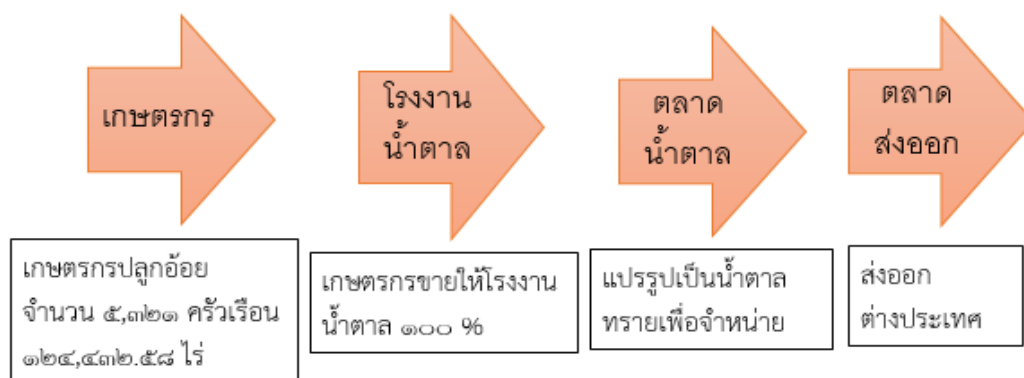
รายการ (ตัวอย่าง)	นอกเขตชลประทาน		หมายเหตุ
	จำนวน	หน่วย	
ไถตะ	๕๐๐	บาท/ไร่	
ไถแปร	๓๕๐	บาท/ไร่	
พันธุ์อ้อย	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปลูก (รถปลูก)	๑,๐๐๐	บาท/ไร่	
ยาฆ่าหญ้า	๒๕๐	บาท/ไร่	
กรีดราก	๔๐๐	บาท/ไร่	
ค่าปุ๋ยรองพื้น	๗๐๐	บาท/ไร่	
ปุ๋ยรอบ ๒	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าตัด	๕,๒๐๐	บาท/ไร่	
ขนส่ง	๘๐๐	บาท/ไร่	
ค่าเช่า	๑,๕๐๐	บาท/ไร่	
รวม	๑๒,๒๐๐	บาท/ไร่	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์, พ.ศ. ๒๕๖๗)

ผลผลิตเฉลี่ย	๑๓	ตัน/ไร่
ราคาปัจจุบันตันละ	๑,๐๘๐	บาท/ตัน
เป็นเงิน	๑๔,๐๔๐	บาท
หักต้นทุน	๑๒,๒๐๐	บาท
กำไร	๑,๘๔๐	บาท/ไร่

๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด (สถานการณ์การตลาดของอำเภอ)
ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยากำจัดวัชพืช และยาปราบศัตรูพืช มีการปรับขึ้นราคาอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการขาดแคลนแรงงานตัดอ้อย ซึ่งอาจทำให้การปลูกอ้อยใหม่ในฤดูการผลิตนี้มีต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น

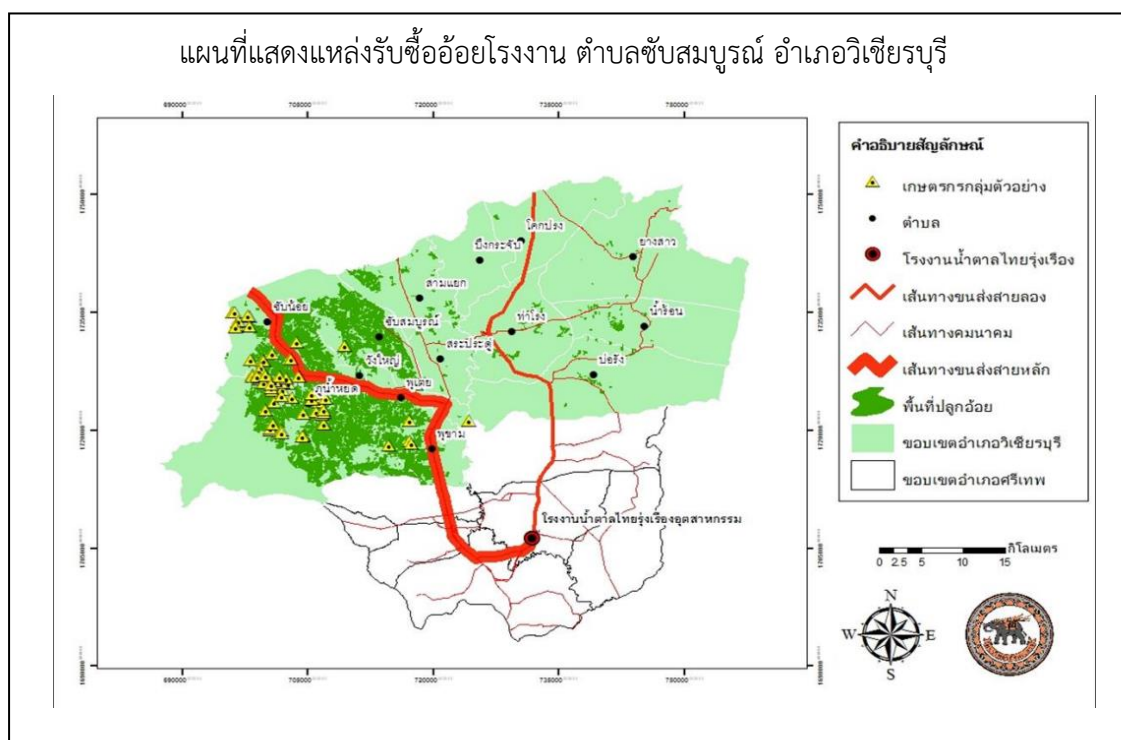
(๑) วิธีการตลาด (เป็นวิถีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

ภาพที่ ๒๘ แสดงวิธีการตลาดอ้อยโรงงาน ตำบล ชับสมบูรณ์
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๗)

(๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

ตำบล ศรีเทพ อำเภอ ศรีเทพ มีโรงงานน้ำตาลไทยรุ่งเรืองอุตสาหกรรม รวม ๑ แห่ง

ภาพที่ ๒๙ แสดงแหล่งรับซื้ออ้อยโรงงานตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี
(ที่มา : คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร , พ.ศ ๒๕๕๗)

๓) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่

ตำบลซับสมบูรณ์ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านเกษตรผสมผสาน จำนวน ๑ ราย และ Smart Farmer ต้นแบบด้านไม้ผล จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้
ตารางที่ ๒๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบ ตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่	ชื่อ – สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เป็น	สาขา
๑	นายสมชาย ปานพรม	๕	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๐	ด้านเกษตร
๒	นางชลพรรณ ทนทาน	๗	ซับสมบูรณ์	วิเชียรบุรี	๒๕๖๑	ด้านไม้ผล

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี, พ.ศ.๒๕๖๖)

๒. ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

. (๑) จุดแข็ง (S : Strength)

๑. เป็นชุมชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่เข้มแข็ง เป็นพื้นที่ผลิตพืชไร่เศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ อ้อย ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วเขียว ที่มีคุณภาพ
๒. มีองค์กรภาคประชาชนที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มออมทรัพย์ ร้านค้าชุมชน กลุ่มสตรี กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๓. ประชาชนให้ความสำคัญกับการจัดงานประเพณีของท้องถิ่น
๔. โครงสร้างที่กำหนดให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรง ทำให้การตัดสินใจของผู้บริหารสนองความต้องการของประชาชนได้ตรงจุดประสงค์และรวดเร็วมากขึ้น
๕. คณะผู้บริหารและสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล มีความใกล้ชิดและเข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี
๖. มีการประสานความร่วมมือในทุกเรื่องระหว่างผู้นำในตำบลทั้งในส่วนท้องถิ่นและท้องที่ทำให้การพัฒนาตำบลเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) จุดอ่อน (W : Weakness)

๑. การมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง การบริหารจัดการมีน้อย
๒. ประชาชนขาดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการประกอบอาชีพ
๓. เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือเอกสารสิทธิในที่ทำกิน
๔. พื้นที่เกษตรประสบปัญหาภัยแล้งเป็นประจำทุกปี
๕. ระบบสาธารณสุขไม่ครอบคลุม ไม่เพียงพอกับความต้องการ
๖. มีที่ตั้งห่างไกลสถานที่ราชการในอำเภอและจังหวัด

(๓) โอกาส (O : Opportunity)

๑. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในด้านต่าง ๆ
๒. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดมีความชัดเจน
๓. ปัจจุบันมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย
๔. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ เปิดโอกาสให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
๕. พ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๗ ทำให้ท้องถิ่นได้รับการกระจายอำนาจมากขึ้น
๖. นโยบายการปฏิรูปทางการเมืองของรัฐบาล ทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจการของรัฐได้รับการยอมรับมากขึ้น ทำให้เกิดกระบวนการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
๗. การขยายตัวทางเศรษฐกิจในภาพรวม ทำให้มีการกระจายความเจริญมาสู่ภูมิภาคและท้องถิ่น เกิดการเรียนรู้เทคโนโลยีสมัยใหม่ นำมาใช้ในการพัฒนา

(๔) อุปสรรค (T : Threat)

๑. องค์การบริหารส่วนตำบลชำสมบูรณ์มีจำนวน ๑๐ หมู่บ้าน ซึ่งแต่ละหมู่บ้านอยู่ห่างไกลกัน ทำให้การพัฒนาไม่ทั่วถึง
๒. งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมีน้อย ไม่เพียงพอในการพัฒนา
๓. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่คงที่ ขึ้นอยู่กับกลไกราคาของตลาดโลก
๔. ภัยธรรมชาติส่งผลกระทบต่อประกอบอาชีพของเกษตรกร
๕. ปัญหายาเสพติด แหล่งอบายมุขเป็นการมอมเมาเยาวชนก่อให้เกิดปัญหาสังคม

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของ ปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร ๑. ดินไม่ดี ๒. น้ำไม่เพียงพอต่อการ ทำการเกษตร ๓. ภัยธรรมชาติ	๑. ดินขาดความอุดม สมบูรณ์ ๒. เกิดการสะสมของเคมี ๑. ขาดแหล่งน้ำเพื่อ การเกษตร ๒. สระน้ำตื้นเขิน ๑. ศัตรูพืชระบาด ๒. ภาวะฝนทิ้งช่วง ๓. ภัยพิบัติน้ำท่วม	๑. ถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมให้มีการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ปุ๋ย อินทรีย์แทนปุ๋ยเคมี ๒. อบรมเกษตรกรถ่ายทอดความรู้การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และปลอดภัย ๑. จัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ๒. ปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรที่มีอยู่แล้ว ๓. ใช้เทคโนโลยีน้ำหยดช่วยการเพาะปลูก ๑. ให้ความรู้และคำแนะนำการกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน ๒. ติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชระบาด ๓. ติดตามสถานการณ์และเตือนภัยอย่างต่อเนื่อง ๔. การบริหารจัดการน้ำและการบริหารจัดการการเพาะปลูก	ทุกหมู่บ้าน	มาก

ปัญหาและกลุ่มของ ปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบล เป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านเกษตรกรและ องค์กรเกษตรกร ๑.ขาดแคลนแรงงาน ด้านการเกษตร ๒.ขาดผู้สืบทอดอาชีพใน ด้านเกษตร ๓.กลุ่มไม่มีความเข้มแข็ง	๑.การย้ายถิ่นฐานเพื่อ ออกไปทำงานที่อื่นจึงทำให้ ขาดแคลนแรงงาน ๒.เกษตรกรส่วนใหญ่เริ่ม เข้าสู่วัยชราและการปลูกฝัง ลูกหลานไม่ให้ทำการเกษตร จึงทำให้ขาดการสืบทอด อาชีพเกษตรกร ๓.กลุ่มเกษตรกรที่ตั้งใหม่มัก ไม่ค่อยมีความมั่นคงเมื่อ หมดสิ้นภารกิจหรือ โครงการมักจะสลายตัวไป ไม่ดำเนินการต่อ	๑.การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเกษตรเพื่อลดภาระด้านแรงงาน ๒.การส่งเสริมและสร้างค่านิยมการเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง เน้นการทำธุรกิจเกษตร ๓.สร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกรโดยการพัฒนาโครงสร้าง และการบริหารกิจการ	ทุกหมู่บ้าน	มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิต และผลิตภัณฑ์ ๑.ขาดเทคโนโลยีการ แปรรูปที่ได้มาตรฐาน ๒.ผลผลิตที่ได้ขาดการ รับรองมาตรฐาน	๑.เทคโนโลยีการแปรรูป ผลผลิตการเกษตรที่ใช้ส่วน ใหญ่เป็นภูมิปัญญาพื้นบ้าน หรือเทคโนโลยีขั้นต้น ๒.ทำให้ผลผลิตที่ได้มี คุณภาพที่ยังไม่ผ่าน มาตรฐานการรับรอง	๑.เพิ่มขีดความสามารถในการแปรรูปโดยการสนับสนุนความรู้ และเทคโนโลยี ๒.ส่งเสริมให้มีการรับรองมาตรฐานผลผลิตที่ผ่านการแปรรูปโดย หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	กลุ่มยุวเกษตรกร/กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกร/กลุ่ม ส่งเสริมอาชีพและวิสาหกิจ ชุมชน	ปานกลาง

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

๓.๑ การวิเคราะห์ TOWS Matrix ของตำบลชัยสมบูรณ์

ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

	จุดแข็ง (S) ๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๒. พื้นที่สามารถปลูกพืชได้หลากหลาย ๓. มีกลุ่มแม่บ้านและกลุ่มวิสาหกิจที่เข้มแข็ง ได้รับรางวัลในการส่งเข้าประกวด ๔. ผู้นำชุมชนดี มีความสามัคคีในชุมชน	จุดอ่อน (W) ๑. ทรัพยากรดินเริ่มเสื่อมโทรม ๒. ขาดแคลนแรงงานและผู้สืบทอดอาชีพเกษตร ๓. การขยายผลในการรวมกลุ่มยังไม่ครอบคลุม
โอกาส (O) ๑. มีนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนมาก ๒. สินค้าเกษตรมีโอกาสดูแลทางการตลาดได้ ๓. การคมนาคมและการติดต่อสื่อสารสะดวก ๔. การส่งเสริมจากภาครัฐ	กลยุทธ์เชิงรุก SO ๑. ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน ๒. ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก ๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี	กลยุทธ์เชิงแก้ไข WO ๑. ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน ๒. ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร ๓. ส่งเสริมโครงการ Smart Group
อุปสรรค (T) ๑. เกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้สูงอายุ ๒. ราคาสินค้าเกษตรไม่แน่นอน ๓. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยธรรมชาติ และการระบาดของศัตรูพืชทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการผลิตสินค้า ๔. ปัจจัยทางการผลิตมีราคาสูง	กลยุทธ์เชิงป้องกัน ST ๑. ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร ๓. ส่งเสริมการผลิตในรูปแบบกลุ่ม	กลยุทธ์เชิงรับ WT ๑. ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร ๒. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

๓.๒ การกำหนดกลยุทธ์ที่ได้จากการทำ TOWS Matrix ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมเกษตรปลอดภัยให้ผ่านการรับรองมาตรฐาน
- ๑.๒ ส่งเสริมการผลิตพืชทางเลือก
- ๑.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินเพื่อฟื้นฟูทรัพยากรดิน

๒.๒ ส่งเสริมการสร้างทายาทเกษตรกร

๒.๓ ส่งเสริมโครงการ Smart Group

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

๓.๑ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ร่วมกับปุ๋ยเคมีและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดต้นทุนการผลิต

๓.๒ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

๓.๓ ส่งเสริมการผลิตในรูปแบบกลุ่ม

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ปลูกฝังและสร้างค่านิยมด้านบวกในอาชีพเกษตรกร

๔.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกลไกตลาดและการวางแผนการผลิต

บทที่ ๓

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

๑.๑.๑ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตในการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- สามารถเพิ่มผลผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ได้

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ การผลิตปุ๋ยและการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๑.๑.๒ ผัก

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เพื่อสามารถผลิตอาหารที่มีความปลอดภัย ลดรายจ่าย และเพิ่มรายได้ในครัวเรือน
- เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเห็นคุณค่าและรู้จักวิธีการปลูกผักปลอดสารพิษ

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ การส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ YSF/SF

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์ (สิ่งที่คาดหวังหรือผลสำเร็จที่จะให้เกิด)

- เกษตรกรรุ่นใหม่ที่สามารถนำเทคโนโลยีการผลิตเข้ามาช่วยในกิจกรรม

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน (วิธีการที่จะต้องทำหรือทำอย่างไรเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าประสงค์)

กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์การเข้าร่วมเครือข่าย YSF

๑.๒.๒ วิสาหกิจชุมชน

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- การจดทะเบียนและต่อทะเบียนวิสาหกิจชุมชน

๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๒ กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

๑.๒.๓ แปลงใหญ่ข้าวโพด

๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์

- เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น
- ลดต้นทุนการผลิตอย่างน้อย ๒๐ %
- ลดการระบาดของศัตรูพืช

- ผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปลอดภัย
- ๒) กลยุทธ์/วิธีดำเนินการ
 - กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

๑.๒.๔ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
 - เกษตรกรมีศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรภายในตำบล
 - องค์กรความรู้ในการจัดการดินปุ๋ยอย่างมีประสิทธิภาพ
 - องค์กรความรู้ในการกำจัดศัตรูพืช
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน
 - กลยุทธ์ที่ ๑ กลยุทธ์จัดตั้งศูนย์เครือข่าย ศพก.

a. การแปรรูปผลผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
 - เกษตรกรสามารถแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน
 - กลยุทธ์ที่ ๑ การแปรรูปผลิตภัณฑ์
 - โครงการ ๑ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้

ผลไม้ดอก

๒. ด้านพื้นที่และทรัพยากร

๒.๑ การฟื้นฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
 - การเพิ่มพื้นที่ฟูรายได้ให้กับเกษตรกรหลังประสบภัย
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน
 - กลยุทธ์ที่ ๑ การฟื้นฟูฟูรายได้
 - โครงการ ๓ โครงการส่งเสริมการปลูกกล้วยฟูพื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วม

๒.๒ การป้องกันและรับมือภัยพิบัติ

- ๑) เป้าหมาย/เป้าประสงค์
 - ลดผลกระทบจากภัยพิบัติ
- ๒) กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน
 - กลยุทธ์ที่ ๑ การป้องกันและรับมือ
 - โครงการ ๔ โครงการจัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน

.....

๒. ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐				
						ง า น	ง ปม. น	ง า น	ง ปม. น	ง า น	ง ปม. น	ง า น	ง ปม. น	ง า น	ง ปม. น			
พัฒนา การ ผลิต สินค้า	๑. การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ออก	๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๒. เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทั้งออนไลน์และออฟไลน์ ๓. เกิดการรวมตัวของสมาชิกกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนากลุ่ม	กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่ม ๑ อย่าง	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ออกจำนวน ๒๐ คน	- ประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสนอผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มต้องการแปรรูปและจำหน่าย และคัดผลิตภัณฑ์มา ๑ ชนิด - ขอรับการสนับสนุนเงินทุนในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานของรัฐ / เอกชน - ดำเนินการตามวิธีดำเนินงาน - ติดตามผลการดำเนินงาน - เจ้าหน้าที่ร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงาน									๑	๓๐,๐๐๐			-อปท. - สนง.เกษตรจ.เพชรบูรณ์ - สนง.เกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						ง า น	งปม.	ง า น	งปม.	ง า น	งปม.	ง า น	งปม.	ง า น	งปม.	
พัฒนา การ ผลิต สินค้า	๒. โครงการ ส่งเสริมการ ใช้สารชีว ภัณฑ์ สำหรับปลูก ผักปลอด สารพิษตาม วิถีเศรษฐกิจ พอเพียง	- เพื่อประชาชน สามารถผลิต อาหารที่ ปลอดภัย เพิ่ม รายได้ และเกิด แนวคิดในการนำ ปรัชญา เศรษฐกิจ พอเพียงมา ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน - เพื่อส่งเสริม และพัฒนาการ ผลิตศัตรู ธรรมชาติและ สารชีวภัณฑ์เพื่อ ลดการใช้ สารเคมีและลด ต้นทุนการผลิต	เกษตรกร ตำบลชัย ภูมิ อำเภอนิคม พัฒนา จังหวัด บุรีรัมย์ เพชรบูรณ์	อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	- ประชาสัมพันธ์โครงการ ในพื้นที่ - เชิญวิทยากรมาบรรยาย - จัดอบรมเกษตรกรและ สาธิตการผลิตสารชีว ภัณฑ์ - ดำเนินการถ่ายทอด เทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม ของเกษตรกรอย่าง ต่อเนื่อง - สมาชิกกลุ่มประเมิน ผลสัมฤทธิ์ของโครงการ และรายงานผลการ ดำเนินงานให้ส่วน ราชการทราบ			๑	๗๑,๕๕๐	๑	๒๓,๒๕๐	๑	๒๓,๒๕๐	๑	๒๓,๒๕๐	-อปท. - สนง. เกษตร จ. เพชรบูรณ์ - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
พัฒนา การผลิต สินค้า	๓. โครงการ ประชาสัมพันธ์และ ส่งเสริมการ ขึ้นทะเบียน และ ปรับปรุง ทะเบียน เกษตรกร	-เพื่อปรับปรุง ข้อมูลทะเบียน เกษตรกรให้มี ความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน -เพื่อจัดเก็บ ข้อมูลผังแปลง เพาะปลูกของ เกษตรกร ให้มี ความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน -เพื่อนำข้อมูล จากฐานข้อมูล ทะเบียน เกษตรกรที่ได้รับ การปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ ประมวลผล ใน ภาพรวมของ	เกษตรกรใน ตำบลชัย สมบูรณ์ จำนวน ๑๐ หมู่บ้าน	ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑. ปรับปรุงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกร ๑.๑ จัดทำประกาศ แจ้งให้เกษตรกรมา ปรับปรุง ข้อมูลประจำปี ๑.๒ เกษตรกรแจ้ง เพาะปลูก ๑.๓ ผู้นำชุมชน/อกม. จัดเก็บข้อมูล ๑.๔ บันทึกข้อมูลใน ระบบทะเบียน เกษตรกร ๒. ตรวจสอบข้อมูล (ติดประกาศ / จัดทำผัง แปลงเกษตรกร ดิจิทัล) ๓. วิเคราะห์ข้อมูลจาก ฐานข้อมูลทะเบียน เกษตรกร							๑				- สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ		
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐				
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.			
พัฒนา การ ผลิต สินค้า	๔. โครงการ ส่งเสริมการ ปลูกถั่วเขียว พื้นที่ เกษตรหลัง น้ำท่วม ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑.เพื่อฟื้นฟูพื้นที่ เกษตรกรรมที่ ได้รับผลกระทบ จากน้ำท่วม ๒.เพื่อส่งเสริม การปลูกถั่วเขียว ซึ่งเป็นพืชอายุ สั้น ทนแล้ง และ คืนธาตุอาหารให้ ดิน ๓.เพื่อเพิ่มรายได้ ระยะสั้นให้แก่ เกษตรกรหลัง ประสบภัยพิบัติ ๔.เพื่อสร้างองค์ ความรู้ในการ จัดการดินหลัง น้ำท่วมและวาง แผนการเพาะปลูก แบบยั่งยืน	เกษตรกร ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๖.๑คัดเลือกเกษตรกร เป้าหมาย ๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร ๖.๓. แจกจ่ายเมล็ด พันธุ์ถั่วเขียว ๖.๔ ติดตามให้ คำแนะนำในแปลง ๖.๕ เก็บเกี่ยวผลผลิต ๖.๖ สรุปผลและ ประเมินโครงการ													

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ ดำเนินการ (ระบุ หมู่บ้าน/ ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						ง า น	ง ปม.	ง า น	ง ปม.	ง า น	ง ปม.	ง า น	ง ปม.	ง า น	ง ปม.	
พัฒนา การ ผลิต สินค้า	๕. โครงการ จัดตั้งจุด ตรวจวัด ปริมาณ น้ำฝน ประจำ หมู่บ้าน เพื่อ การเตรียม ความพร้อม รับมือภัย พิบัติด้าน การเกษตร ฤดูฝนตำบล ชัยสมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์ ปีงบประมาณ	๑.สร้างระบบเฝ้า ระวังปริมาณ น้ำฝนระดับ หมู่บ้าน ครอบคลุม ทุก ๑๐ หมู่บ้าน ใน ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรีภายใน ปี ๒๕๖๙ ๒.เพิ่มศักยภาพ ผู้นำชุมชนในการ รวบรวม- รายงานข้อมูล ฝน และออก ประกาศเตือน ภัยภายใน ๓๐ นาทีหลังปริมาณ ฝนเกินค่า มาตรฐาน	ผู้นำชุมชน ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	ตำบลชัย สมบูรณ์ อำเภอ วิเชียรบุรี จังหวัด เพชรบูรณ์	๑.เตรียมการ ๒.จัดซื้ออุปกรณ์ ๓.ติดตั้งและทดสอบ ๔.อบรม & สื่อสาร ชุมชน ๕.จัดตั้งระบบรายงาน ๖.ติดตามผลและ บำรุงรักษา (ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙ และต่อเนื่องทุกปี)							๑	๕๐,๓๕๐			-อปท. - สนง. เกษตร อำเภอ วิเชียรบุรี

ภาคผนวก

โครงการ ๑ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรวิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก

๑. หลักการและเหตุผล

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก หมู่ที่ ๖ ตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอยะบوري เกิดจากการรวมกลุ่มของเกษตรกรที่รักสุขภาพ ให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารที่ปลอดภัยจากสารเคมี โดยกิจกรรมของเกษตรกรในกลุ่มได้แก่ ปลูกพืชสมุนไพร ผลไม้ต่างๆ แต่การผลิตในภาคการเกษตรยังขึ้นอยู่กับฤดูกาล และผลผลิตมีคุณภาพต่ำ ทำให้สินค้าล้นตลาด มีราคาตกต่ำ ส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่อคนต่อปีค่อนข้างต่ำ ส่วนหนึ่งเนื่องจากเกษตรกรขาดความรู้ในการเพิ่มมูลค่าหรือแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าให้สินค้าเกษตรมีมูลค่าสูง ปลอดภัยและได้มาตรฐาน จึงได้จัดตั้งโครงการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรขึ้นเพื่อให้มีการนำวัสดุในพื้นที่ของตนเองมาทำให้เกิดประโยชน์ กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้เองได้ สร้างรายได้ให้กลุ่มและสมาชิกเพิ่มขึ้น ทำให้สมาชิกในกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นตามลำดับ

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
๒. เพิ่มรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทั้งออนไลน์และออฟไลน์
๓. เกิดการรวมตัวของสมาชิกกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนากลุ่ม

๓. เป้าหมาย

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่ม ๑ อย่าง

๔. พื้นที่เป้าหมาย

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอาชีพขยายพันธุ์ไม้ผลไม้ดอก จำนวน ๒๐ คน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ธันวาคม ๒๕๖๘ - มิถุนายน ๒๕๖๙

๖. แผนการดำเนินการ

- ติดต่อวิทยากรที่เชี่ยวชาญในการสอนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรที่ทางกลุ่มคัดเลือก
- จัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม
- ศึกษาดูงานจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จด้านการทำพืชสมุนไพร
- จำหน่ายผลิตภัณฑ์ใหม่ของกลุ่มทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์
- ประชาสัมพันธ์กลุ่มและผลิตภัณฑ์กลุ่มให้ผู้บริโภครู้จักมากขึ้น

๗. วิธีดำเนินการ

- ประชุมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสนอผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มต้องการแปรรูปและจำหน่าย และคัดเลือกผลิตภัณฑ์มา ๑ ชนิด
- ขอรับการสนับสนุนเงินทุนในการจัดทำโครงการจากหน่วยงานของรัฐ / เอกชน
- ดำเนินการตามวิธีดำเนินงาน
- ติดตามผลการดำเนินงาน
- เจ้าหน้าที่ร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงาน

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

๓๐,๐๐๐ บาท

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- กลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีผลิตภัณฑ์แปรรูปเพิ่ม ๑ ชนิด

- สมาชิกกลุ่มมีรายได้เพิ่ม
- สมาชิกในกลุ่มเกิดการรวมกลุ่มร่วมกันคิดและแก้ปัญหา ทำให้กลุ่มมีความสามัคคีและเข้มแข็ง
- สมาชิกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์และสร้างมูลค่าสินค้า

โครงการที่ ๒ โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์สำหรับปลูกผักปลอดสารพิษตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

๑. หลักการและเหตุผล

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ในปัจจุบันสภาพการเพาะปลูกการผลิตทางการเกษตรมีการใช้ปุ๋ยเคมี และสารเคมีมากขึ้น ทำให้มีสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรมากและเพิ่มต้นทุนการผลิตให้สูงขึ้นด้วย จากสถานการณ์และปัญหาดังกล่าวข้างต้นสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี จึงจัดทำโครงการส่งเสริมการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อเป็นศูนย์กลางการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต สามารถแก้ปัญหาสารตกค้างในผลผลิตทางการเกษตรได้ด้วย

๒. วัตถุประสงค์

- เพื่อประชาชนสามารถผลิตอาหารที่ปลอดภัย เพิ่มรายได้ และเกิดแนวคิดในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- เพื่อส่งเสริมและผลิตศัตรูธรรมชาติและสารชีวภัณฑ์เพื่อลดการใช้สารเคมีและลดต้นทุนการผลิต

๓. เป้าหมาย

เกษตรกร ตำบลซับสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๔. พื้นที่ดำเนินการ

อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ระยะเวลา

ตุลาคม ๒๕๖๖ - กันยายน ๒๕๗๐

๖. แผนการดำเนินการ

- ประชาสัมพันธ์โครงการ
- คัดเลือกเกษตรกรและวิทยากรเกษตรกร
- จัดอบรมเกษตรกร
- จัดสาธิตทำจริง
- ถ่ายทอดเทคโนโลยีแบบมีส่วนร่วม ประเมินผล

๗. วิธีการดำเนินงาน

- คณะกรรมการศูนย์ประชาสัมพันธ์โครงการในที่ประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดผู้ใหญ่บ้านและหาทางประชุมเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมาย
 - เชิญวิทยากรมาบรรยายเรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร
 - จัดอบรมเกษตรกรและสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์
 - ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จำนวน ๗ กลุ่มๆละ ๓๐ ราย
- ตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง
- คณะกรรมการศูนย์ฯร่วมกับสมาชิกกลุ่มประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการและรายงานผลการดำเนินงานให้ส่วนราชการทราบ

๘. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์

- เมล็ดข้าวโพดสำหรับเป็นอาหารเลี้ยงเชื้อ ๑๕๐ กิโลกรัมๆ ละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒,๒๕๐ บาท
- หัวเชื้อราขาวบิวเวอร์เรีย /- หัวเชื้อราไตรโคเดอร์มา อย่างละ ๑๐ ขวดๆ ละ ๑๕๐ บาท เป็นเงิน

๓,๐๐๐ บาท

- ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร (ค่าอาหาร เครื่องดื่มและวัสดุฝึกอบรม) จำนวน ๕๒๐ ราย ๆ ละ

๒๐๐ บาท เป็นเงิน ๑๐๔,๐๐๐ บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ชุดขยายเชื้อราบิวเวอร์เรีย/ไตรโครเดอร์ม่า (ถังนึ่ง, ถังแก๊ส, หม้อต้ม, ตู้แช่เชื้อ, กระชอน, กะละมังแช่เมล็ดข้าวโพด) ชุดละ ๑๖,๐๐๐ บาท ๓ ชุด เป็นเงิน ๔๘,๐๐๐ บาท

๙. ผลการตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เชื้อราบิวเวอร์เรีย ๒๐๐ ถัง
- เชื้อราไตรโครเดอร์ม่า ๒๐๐ ถัง
- อบรมเกษตรกรเป้าหมาย ๕๒๐ ราย ๑ วัน

ผลกระทบ/ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ยอมรับและนำเทคโนโลยีการผลิตเชื้อราบิวเวอร์เรียไปปฏิบัติ
- ผลผลิตทางการเกษตรที่ได้จากการใช้สารชีวภัณฑ์จะปลอดภัยจากยาฆ่าแมลงและยังลดต้นทุนการผลิตได้อีกด้วย

โครงการที่ ๓ ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

๑. ความเชื่อมโยง

- ๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๑.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น การเกษตร
 - แผนแม่บทย่อย การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- ๑.๓ แผนปฏิรูปประเทศ -
- ๑.๔ แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า

๒. หลักการและเหตุผล

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการรับขึ้นทะเบียนเกษตรกรในกลุ่มผู้ปลูกพืช ทำไร่นา สวนผสม ทำนาเกลือและเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจ จากเกษตรกรที่ทำการเกษตรในพื้นที่ที่มีเอกสารสิทธิ์และไม่มีเอกสารสิทธิ์ เพื่อต้องการทราบสถานการณ์การเพาะปลูกของเกษตรกรประมาณการผลผลิตที่จะออกสู่ตลาดในช่วงเวลาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง โดยเกษตรกรจะต้องเป็นผู้มาแจ้งขึ้นทะเบียนที่สำนักงานเกษตรอำเภอตามที่ตั้งแปลงปลูก เมื่อทำการเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้นำเครื่องมือ และเทคโนโลยีมาปรับปรุงวิธีการรับขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และการตรวจสอบข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

- ตรวจสอบยืนยันตัวบุคคลกับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง
- ตรวจสอบรูปขอบแปลงที่ดินกับฐานข้อมูลการถือครองที่ดินของกรมที่ดินและสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)
- นำเครื่องจับพิกัดภูมิศาสตร์ GPS มาใช้ในการจัดเก็บพิกัดที่ตั้งแปลง วดขนาดพื้นที่
- วาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล โดยใช้แผนที่ภาพถ่ายดาวเทียมค้นหาพิกัดและโปรแกรม GISagro
- ประยุกต์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Qgis และใช้แผนที่ Google Map ในการค้นหาพิกัดและวาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล

- พัฒนา Mobile Application ชื่อ FARMBOOK ซึ่งเป็นสมุดทะเบียนเกษตรกรดิจิทัลที่ใช้แทน สมุดทะเบียนเกษตรกร โดยเกษตรกรทุกคนสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านระบบแอนดรอยด์ และไอโอเอส (iOS) ช่วยอำนวยความสะดวกให้เกษตรกรสามารถแจ้งปรับปรุงข้อมูลในทะเบียนได้ด้วยตนเอง ผ่านสมาร์ทโฟน หรือเครื่องคอมพิวเตอร์แท็บเล็ต (Tablet) โดยไม่ต้องเดินทางมาที่สำนักงานเกษตรอำเภอ และสามารถตรวจสอบ ความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกร ตามที่ให้ข้อมูลไว้กับ กรมส่งเสริมการเกษตรได้ทุกที่ทุกเวลาเพื่อสิทธิประโยชน์และการเข้าร่วมโครงการต่างๆ และใช้เป็นหลักฐานยืนยัน ตัวตน ความเป็นเกษตรกรในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งยังเป็นช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตร จากภาครัฐ และการตรวจสอบสิทธิเกษตรกรที่ได้รับความช่วยเหลือในกรณีประสบภัยพิบัติ หรือตามมาตรการ แก้ปัญหาอื่นๆ ของภาครัฐ

ในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จะต้องมีการวาดผังแปลงเกษตรกรรมดิจิทัล ซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในการตรวจสอบความซ้ำซ้อนของแปลงเพาะปลูกที่เกษตรกรแจ้งปรับปรุงข้อมูล สามารถนำ ผังแปลงมาซ้อนทับกับข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมในพื้นที่ประสบภัยธรรมชาติ เพื่อวิเคราะห์แปลงที่ได้รับผลกระทบ เป็นข้อมูลในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช และโครงการประกันภัยพืชผล รวมทั้ง สามารถนำไปซ้อนทับกับชั้นข้อมูลภูมิสารสนเทศอื่นๆ เพื่อวิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของแปลงนั้นๆ เช่น ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช เขตชลประทาน ชั้นคุณภาพน้ำบาดาล พื้นที่ต้นน้ำ รวมถึงการวิเคราะห์ สถานที่ตั้งของแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดนโยบายต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการด้านการตลาด เมื่อเกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียน ปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร และจัดทำผังแปลงดิจิทัลแล้ว จะนำข้อมูล ที่ผ่านการ

ตรวจสอบและประมวลผลมาจัดพิมพ์ลงในสมุดทะเบียนเกษตรกรเพื่อยืนยันตัวตนเกษตรกร และใช้ประกอบ ในการเข้าร่วมโครงการหรือมาตรการต่างๆ ของภาครัฐ ดังนั้น การแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร เป็นประจำทุกปี ข้อมูลจะมีความครบถ้วน เป็นปัจจุบันทำให้เกิดประโยชน์ต่อเกษตรกรเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากทำให้ ภาครัฐ สามารถวางแผนการผลิต การตลาด ส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและจัดทำโครงการ มาตรการต่างๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูล ทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการและมาตรการเพื่อให้การสนับสนุน และช่วยเหลือเกษตรกรเป็น จำนวนมากในปีที่ผ่านมา เช่น

- การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติด้านพืช
- โครงการประกันภัยข้าวนาปีและข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
- โครงการส่งเสริมปลูกพืชหลากหลายฤดูนาปรัง
- โครงการสนับสนุนต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี
- โครงการช่วยเหลือค่าเก็บเกี่ยวและปรับปรุงคุณภาพข้าว
- โครงการเยียวยาเกษตรกรชาวสวนลำไย
- โครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าว
- โครงการประกันรายได้ พืชเศรษฐกิจ (ข้าว ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์)

ในปี ๒๕๖๕ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินงานขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียน เกษตรกร เน้นหนักในการประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรแจ้งข้อมูลการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรตาม ข้อเท็จจริงด้วย ตนเองผ่าน Mobile Application รวมทั้ง เพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาฐานข้อมูลทะเบียน เกษตรกร สำหรับการให้บริการบันทึกข้อมูลและประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อให้ทะเบียนเกษตรกรมีข้อมูลที่ ถูกต้อง ครบถ้วน นำไปสู่การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลด้านการเกษตรจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตรใน ภาพรวม ของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วประเทศและเอกชนเป็น ข้อมูลประกอบ โครงการและมาตรการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับประโยชน์ อย่างสูงสุด

๓.วัตถุประสงค์

- ๓.๑ เพื่อปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- ๓.๒ เพื่อจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกร ให้มีความครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน
- ๓.๓ เพื่อนำข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ได้รับการปรับปรุง ตรวจสอบแล้ว มาวิเคราะห์ ประมวลผล ในภาพรวมของประเทศที่ถูกต้อง สามารถนำไปเผยแพร่ บูรณาการใช้ประโยชน์ได้ทั่วประเทศและ เอกชน

๔. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

เป้าหมาย : เกษตรกรในอำเภอวิเชียรบุรี จำนวน ๑๔ ตำบล

สถานที่ดำเนินการ : สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

๕. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

๕.๑ กิจกรรมปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

๑) ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรแจ้งปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน หลังจาก การเพาะปลูกแล้ว ๑๕ วัน และก่อนวันเก็บเกี่ยว

๒) เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร รับแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร จากเกษตรกร ตามสมัครใจ ณ สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือนัดหมายเกษตรกรเพื่อขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกรใน หมู่บ้านหรือตำบล

๓) เกษตรกรแจ้งข้อมูลการปรับปรุงกิจกรรมการเกษตรตามข้อเท็จจริงด้วยตนเองผ่าน Farmbook Application

๔) กำหนดช่วงวันรณรงค์ให้อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน ทำหน้าที่ช่วยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบตำบล จัดเก็บข้อมูลตามแบบฟอร์มปรับปรุงข้อมูลในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนแก้ปัญหา การไม่มาแจ้งปรับปรุงทะเบียนฯ ของเกษตรกร

๕) บันทึกข้อมูลที่เกษตรกรแจ้งขึ้นทะเบียนและปรับปรุงข้อมูลในระบบทะเบียนเกษตรกร

๕.๒ ตรวจสอบข้อมูล

๑) การตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ใช้ประกอบการขอขึ้นทะเบียนและปรับปรุง ทะเบียน เช่น หลักฐานแสดงสิทธิการถือครองที่ดิน ตรวจสอบให้สัมพันธ์กับจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร ที่แจ้งขึ้นทะเบียนไว้

๒) ระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้อง

๓) ตรวจสอบทางสังคม เมื่อระบบโปรแกรมตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ให้จัดพิมพ์ข้อมูลไปติดประกาศ ในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นเวลา ๓ วันและ/หรือจัดประชาคมเพิ่มเติมภายในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อตรวจสอบข้อมูล โดยต้องดำเนินการทุกชนิดพืช ทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อให้เกษตรกรในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นตรวจสอบ โดยเกษตรกรต้องลงนามยืนยันความถูกต้องข้อมูลของตนเอง มิฉะนั้นจะถือว่าไม่ผ่านการตรวจสอบ หรือสามารถคัดค้าน หากข้อมูลของตนเองหรือเกษตรกรรายอื่นไม่ถูกต้อง

๔) ตรวจสอบพื้นที่ ให้ดำเนินการทั้งแปลงเดิมและแปลงใหม่ เพื่อป้องกันการแจ้งขึ้นทะเบียนซ้ำซ้อน โดยผู้ดำเนินการตรวจสอบใช้เครื่อง GPS ออกเดินสำรวจรอบแปลงพื้นที่จริง เพื่อวัดและจับพิกัดแปลง หรือวาดแปลงด้วยระบบ เช่น Geoplot, GISagro, FAARMis Application , QGIS หรือตรวจสอบโดยภาพถ่ายแปลงปลูกร่วมกับผู้นำชุมชน/ อคม.

๕.๓ วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

๕.๔ เผยแพร่ข้อมูล

๑) เชื่อมโยงหรือจัดส่งข้อมูลทะเบียนเกษตรกรเพื่อใช้ในมาตรการของภาครัฐ

๒) เผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

๓) จัดทำสมุดทะเบียนเกษตรกร เพื่อพิมพ์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร แจกจ่ายให้กับเกษตรกร

๕.๕ อำนวยความสะดวก

๑) ดูแลบำรุงรักษาฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร และประกันภัยพืชผลสำหรับการให้บริการ บันทึกข้อมูล ประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่ และจัดทำสารสนเทศด้านการเกษตร พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมสำหรับ การสนับสนุนข้อมูลให้กับหน่วยงานภาครัฐ ในการเชื่อมโยงข้อมูลทะเบียนเกษตรกรไปใช้เป็นข้อมูลประกอบโครงการ และมาตรการต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๒) ประชาสัมพันธ์ ติดตามนิเทศ อบรม สัมมนา จัดทำเอกสารคู่มือ เพื่อบริหารจัดการโครงการ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร

๖. แผนปฏิบัติงาน

กิจกรรม/ขั้นตอน	ปี ๒๕๖๘			ปี ๒๕๖๙								
	ตค.	พย.	ธค.	มค.	กพ.	มีค.	เมย.	พค.	มิย.	กค.	สค.	กย.
๑. ปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร												
๑.๑ จัดทำประกาศ แจ้งให้เกษตรกรมาปรับปรุงข้อมูลประจำปี								↔				
๑.๒ เกษตรกรแจ้งเพาะปลูก	←											→
๑.๓ ผู้นำชุมชน/อคม.จัดเก็บข้อมูล										←		→
๑.๔ บันทึกข้อมูลในระบบทะเบียนเกษตรกร	↔									←		→
๒. ตรวจสอบข้อมูล (ติดประกาศ / จัดทำผังแปลงเกษตรกรมติดิจิทัล)	←											→
๓. วิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	←											→
๔. เผยแพร่ข้อมูลจากฐานข้อมูลผ่านการวิเคราะห์ข้อมูลแล้ว	←											→
๕. อำนวยความสะดวก	←											→

๗. ระยะเวลา

๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ – กันยายน ๒๕๖๙

๘. ผลผลิต ผลลัพธ์ ตัวชี้วัด

๘.๑ ผลผลิต (Output)

๑) มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร

๒) มีการจัดเก็บข้อมูลผังแปลงเพาะปลูกของเกษตรกรที่มาขึ้นทะเบียนใหม่หรือปรับปรุงพื้นที่เพาะปลูก

๓) มีการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์และจัดพิมพ์เป็นเอกสาร

๘.๒ ผลลัพธ์ (Outcome)

มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มีโครงการ ช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งจะทำให้การสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

๘.๓ ตัวชี้วัดโครงการ

เชิงปริมาณ มีการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร จำนวน ๑๔ ตำบลในอำเภอสว่างวีรบุรี

เชิงคุณภาพ มีข้อมูลประกอบการเข้าร่วมโครงการ และมาตรการของภาครัฐ หรือ เอกชนกรณีที่มี โครงการช่วยเหลือเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

มีการวิเคราะห์และเผยแพร่ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรจากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรที่ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาการผลิต การตลาด ส่งเสริมการเกษตร บูรณาการข้อมูลร่วมกันทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะทำให้เกษตรกรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือ และได้รับ ประโยชน์สูงสุด

โครงการที่ ๔ โครงการส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวพันธุ์พื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมที่ประสบภัยน้ำท่วมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๑. หลักการและเหตุผล

ในช่วงฤดูฝนของทุกปี พื้นที่เกษตรกรรมของตำบลชัยสมบุญได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมฉับพลันและน้ำขัง ส่งผลให้พืชเศรษฐกิจหลัก เช่น ข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ได้รับความเสียหาย โดยเฉพาะในพื้นที่ลุ่มต่ำ หลังน้ำลด พื้นดินยังไม่สามารถรองรับการปลูกพืชฤดูถัดไปได้ทันที และเกษตรกรจำเป็นต้องมีพืชพันธุ์ที่สามารถปลูกได้เร็ว ดูแลง่าย และให้ผลตอบแทนในระยะสั้น

ถั่วเขียว ถือเป็นพืชหลังนา/หลังน้ำท่วมที่เหมาะสมอย่างยิ่ง เนื่องจากมีอายุเก็บเกี่ยวสั้น (๖๐-๗๕ วัน) เป็นพืชที่ต้องการน้ำน้อย สามารถทนแล้งได้และยังเป็นพืชที่สามารถนำมาบำรุงดินได้ และสามารถขายเป็นสินค้าเกษตรที่มีตลาดรองรับ ทั้งในรูปเมล็ดแห้งและเมล็ดพันธุ์ นอกจากนี้ ยังช่วยปรับปรุงโครงสร้างดินด้วยการตรึงไนโตรเจนจากอากาศ ช่วยให้การปลูกพืชในฤดูถัดไปมีคุณภาพดีขึ้น

การส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวหลังน้ำท่วมจึงเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน ลดความเสียหายทางการเกษตร และเพิ่มความยั่งยืนของระบบการผลิตในชุมชน

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

๑. เพื่อฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม
๒. เพื่อส่งเสริมการปลูกถั่วเขียวซึ่งเป็นพืชอายุสั้น ทนแล้ง และคืนธาตุอาหารให้ดิน
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ระยะสั้นให้แก่เกษตรกรหลังประสบภัยพิบัติ
๔. เพื่อสร้างองค์ความรู้ในการจัดการดินหลังน้ำท่วม และวางแผนการเพาะปลูกแบบยั่งยืน

๓. เป้าหมายของโครงการ

เป้าหมายเชิงปริมาณ

- เกษตรกรเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ราย
- พื้นที่ปลูกถั่วเขียวพันธุ์พื้นฟู ไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
- แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ กิโลกรัม

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- เกษตรกรมีรายได้จากถั่วเขียวไม่น้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท/ไร่
- พื้นที่ได้รับการปรับปรุงดินและสามารถปลูกพืชฤดูถัดไปได้ดีขึ้น

๔. พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ลุ่มต่ำที่เคยได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมใน ตำบลชัยสมบุญ อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนตุลาคม ๒๕๖๘ – ธันวาคม ๒๕๖๙ (เริ่มปลูกถั่วเขียวทันทีหลังน้ำลด)

๖. วิธีดำเนินการ

๖.๑ คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย

- ลงพื้นที่สำรวจและคัดเลือกเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย ปี ๒๕๖๘
- เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและยืนยันข้อมูลการเพาะปลูก

๖.๒ จัดอบรมเกษตรกร

- ฝึกอบรมเรื่องการปรับปรุงดินหลังน้ำท่วม เช่น การใส่ปูนโดโลไมท์ น้ำหมัก ปุ๋ยคอก
- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการปลูกถั่วเขียว: วิธีการปลูก, ระยะห่าง, การให้น้ำและการเก็บเกี่ยว

๖.๓. แจกจ่ายเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว

- แจกเมล็ดพันธุ์ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท ๗๒ หรือพันธุ์ที่เหมาะสม จำนวน ๒.๕ กก./ไร่ รายละเอียดไม่เกิน ๑๐ ไร่
- พร้อมแนบคู่มือการปลูกและติดตามให้คำแนะนำรายแปลง

๖.๔ ติดตามให้คำแนะนำในแปลง

- เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม ๒ ครั้ง (ระยะงอก - ออกฝัก)
- ให้คำแนะนำการควบคุมวัชพืชและศัตรูพืช เช่น เพลี้ยอ่อน หนอนเจาะฝัก

๖.๕ เก็บเกี่ยวผลผลิต

- ประเมินผลผลิต/ไร่ และให้คำแนะนำการเก็บเกี่ยว การขายผลผลิต
- รวบรวมข้อมูลราคาตลาดจากผู้ค้าในพื้นที่

๖.๖ สรุปผลและประเมินโครงการ

- เกษตรกรตอบแบบประเมินความพึงพอใจและรายได้
- เจ้าหน้าที่จัดทำรายงานผลเสนอหน่วยงานระดับอำเภอ/จังหวัด

๗. งบประมาณ (ประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท ต่อกลุ่มเกษตรกร ๓๐ ราย)

รายการ	จำนวน	ราคา/หน่วย	รวม (บาท)
เมล็ดพันธุ์ถั่วเขียว	๑๕๐ กก.	๖๐ บาท	๙,๐๐๐
ค่าวัสดุปรับปรุงดิน (ปูนโดโลไมท์/น้ำหมักชีวภาพ)	๓๐ ชุด	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าอบรม / ค่าเอกสาร / ค่าอาหารว่าง	๓๐ คน	๒๐๐ บาท	๖,๐๐๐
ค่าติดตามและนิเทศในแปลง	๒ รอบ	๒,๐๐๐ บาท	๔,๐๐๐
ค่าจ้างแรงงาน/พาหนะเจ้าหน้าที่	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
สำรองจ่ายหรือค่าอุปกรณ์ประกอบ (กระสอบ, ถัง)	เหมาจ่าย	-	๕,๐๐๐
รวมงบประมาณ			๔๕,๐๐๐ บาท

๘. แหล่งงบประมาณ

- งบสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร
- งบฟื้นฟูภัยพิบัติจากสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์
- สนับสนุนร่วมจาก อบต. / เทศบาล / เงินสมทบกลุ่มเกษตรกร

๙. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. พื้นที่เกษตรหลังน้ำท่วมได้รับการฟื้นฟูด้วยพืชอายุสั้น ตามพื้นที่ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหายหรือไม่ต่ำกว่า ๖๐ ไร่
๒. เกษตรกรมีรายได้เฉลี่ย ๑,๕๐๐ - ๒,๕๐๐ บาทต่อไร่ จากถั่วเขียว
๓. พื้นที่ดินมีคุณภาพดีขึ้นในฤดูถัดไป โดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมีมาก
๔. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้และประสบการณ์ในการจัดการดินและปลูกพืชหลังภัยพิบัติ

๑๐. ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
จำนวนเกษตรกรเข้าร่วม	≥ ๓๐ รายหรือตามจำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบ
พื้นที่ปลูกถั่วเขียว	≥ ๖๐ ไร่
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	≥ ๒,๐๐๐ บาท
ความพึงพอใจของเกษตรกร	≥ ๘๐%
การปลูกถั่วเขียวสำเร็จตามแผน	≥ ๙๐% ของพื้นที่เป้าหมาย

๑๑. การติดตามและประเมินผล

- เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรตำบล/อำเภอลงพื้นที่นิเทศ ๒ ครั้ง
- ประเมินผลผลิตโดยการชั่งน้ำหนักจริงจากแปลง
- สอบถามเกษตรกรด้วยแบบประเมินความพึงพอใจ
- จัดทำรายงานผล พร้อมข้อเสนอแนะเพื่อขยายผลในฤดูถัดไป

โครงการที่ ๕ โครงการจัดตั้งจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนประจำหมู่บ้าน เพื่อการเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติด้านการเกษตร ฤดูฝน ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. หลักการและเหตุผล

จากการคาดการณ์ของกรมอุตุนิยมวิทยาในฤดูฝน ปี ๒๕๖๘ พบว่ามีแนวโน้มปริมาณฝนจะสูงกว่าค่าเฉลี่ยร้อยละ ๕-๑๐ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อน ๑-๒ ลูกเคลื่อนผ่านประเทศไทย ซึ่งส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันชุมชนยังขาดข้อมูลปริมาณฝนแบบจุด (real-time) ทำให้การแจ้งเตือนภัยเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลให้เกษตรกรไม่สามารถปรับแผนระบายน้ำหรือเคลื่อนย้ายเครื่องจักรออกจากพื้นที่เสี่ยงได้ทันเวลา ผู้นำชุมชนจึงเสนอแนวทางการติดตั้งอุปกรณ์วัดปริมาณน้ำฝนไว้ประจำหมู่บ้านทุกแห่ง พร้อมทั้งจัดระบบการรายงานข้อมูลผ่านช่องทางไลน์กลุ่มหรือวิทยุสื่อสารเพื่อใช้ในการแจ้งเตือนล่วงหน้า หากดำเนินการติดตั้งกระบอกวัดน้ำฝนครบทุกหมู่บ้าน จะสามารถสร้างฐานข้อมูลฝนละเอียดระดับหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้การวางแผนเพาะปลูกและการร้องขอรับความช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ในทางกลับกัน หากไม่ดำเนินการ โครงการนี้จะต้องพึ่งพาข้อมูลจากสถานีอุตุนิยมวิทยาระดับอำเภอซึ่งอยู่ห่างไกล ทำให้ข้อมูลไม่ทันต่อเหตุการณ์ อันจะนำไปสู่ความเสียหายต่อพืชผลและโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรเพิ่มขึ้น โครงการนี้ยังสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติทางการเกษตร และสนับสนุนยุทธศาสตร์จังหวัดเพชรบูรณ์ ข้อ ๓ ว่าด้วย “การพัฒนาภาคเกษตรอย่างยั่งยืน”

๒. วัตถุประสงค์

๑. สร้างระบบเฝ้าระวังปริมาณน้ำฝนระดับหมู่บ้านครอบคลุม ทุก ๑๐ หมู่บ้าน ใน ตำบลซับสมบูน อำเภอวิเชียรบุรีภายใน ปี ๒๕๖๙
๒. เพิ่มศักยภาพผู้นำชุมชนในการรวบรวม-รายงานข้อมูลฝน และออกประกาศเตือนภัยภายใน ๓๐ นาทีหลังปริมาณฝนเกินค่ามาตรฐาน
๓. ลดความเสียหายด้านการเกษตรจากอุทกภัยในฤดูฝน ๒๕๖๙ ลงอย่างน้อย ๒๐ % เมื่อเทียบค่าเฉลี่ย ๓ ปีที่ผ่านมา

๓. เป้าหมาย

ประเภทผลงาน	ปริมาณ/คุณภาพ	ระยะเวลาเสร็จ
กระบอกวัดน้ำฝน ขนาด ๑๐๐ มม. พร้อมขาตั้ง	๑๐ ชุด (๑ ชุด/หมู่บ้าน) คุณภาพตาม มกอช. ๑๗๐๑-๒๕๕๙	จัดซื้อ-ติดตั้ง ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙
การอบรมผู้นำชุมชน	ผู้นำ ๑๐ คน ผ่านการอบรม & ผ่านการทดสอบ ≥ ๘๐ คะแนน	ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙
ระบบรายงาน Line OA “ฝนวิเชียรบุรี”	๑ ระบบ ใช้งานได้จริง ≥ ๙๐ % uptime	ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙

๔. วิธีการดำเนินงาน

๑. เตรียมการ

- แต่งตั้งคณะทำงานโครงการ
- สำรวจ/ยืนยันจำนวนหมู่บ้านและจุดติดตั้ง

๒. จัดซื้ออุปกรณ์

- จัดทำ TOR, ประกาศจัดซื้อ กระบอกรัดน้ำฝนชนิดเก็้ออ่านค่า ๐-๒๐๐ มม. วัสดุ PVC ใส + ขาตั้งเหล็กชุบสังกะสีสูง ๑.๒ ม.

๓. ติดตั้งและทดสอบ

- ส่งมอบอุปกรณ์แก่ อบต./กำนัน
- ติดตั้งกระบอกที่บ้านผู้นำชุมชน (จุดปลอดภัย ไม่บังต้นไม้/สิ่งปลูกสร้าง)
- ทดสอบการอ่านค่าเทียบกับสถานีอุตุฯ อำเภอ (±๓ มม.)

๔. อบรม & สื่อสารชุมชน

- จัดอบรม ๑ วัน/รุ่น จำนวน ๓ รุ่น (๕๐-๕๕ คน/รุ่น)
- จัดทำคู่มือ A๕ “การอ่านค่าฝน & ขั้นตอนประกาศเตือน” แจกทุกหมู่บ้าน

๕. จัดตั้งระบบรายงาน

- เปิด Line Official Account “ฝนวิเชียรบุรี”
- สร้างฟอร์ม Google Form รับค่าฝน (เข้า-เย็น) ดึงข้อมูลเข้า Google Sheet + Dashboard

๖. ติดตามผลและบำรุงรักษา (ต.ค. ๒๕๖๘-ก.ย. ๒๕๖๙และต่อเนื่องทุกปี)

- เจ้าหน้าที่เกษตรอำเภอตรวจเยี่ยมและสอบเทียบอุปกรณ์ทุก ๓ เดือน
- บันทึกค่าฝน ≥ 10 มม. ต่อ ชั่วโมงจะขึ้นสถานะ “เฝ้าระวัง” สีเหลืองใน Dashboard อัตโนมัติ

๕. ระยะเวลาโครงการ

กิจกรรม	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
แต่งตั้งคณะทำงาน	●						
สำรวจจุดติดตั้ง	●	●					
จัดซื้อ/จัดจ้าง		●	●				
ติดตั้ง & ทดสอบ			●	●			
อบรม & ประชาสัมพันธ์					●		
ติดตาม/ประเมินผลรอบแรก						●	●

๖. สถานที่โครงการ

- จุดติดตั้ง : บ้านผู้นำชุมชนทุกหมู่บ้านของตำบลชัยสมบูรณ์ อำเภอวิเชียรบุรี (รวม ๑๐ จุด)
- สถานที่อบรม : ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี และศูนย์เรียนรู้การเกษตร (สำรอง)

๗. งบประมาณ (หน่วย: บาท)

รายการ	จำนวนหน่วย	ราคา/หน่วย	รวม
กระบอกวัดน้ำฝน + ขาตั้ง	๑๐ ชุด	๔,๕๐๐	๔๕,๐๐๐
ป้ายสติ๊กเกอร์มาตรฐานการอ่านค่า	๑๐ ชุด	๕๐	๕๐๐
จัดอบรม (อาหาร+อาหารว่าง)	๑๐ คน	๑๒๕	๑,๒๕๐
ค่าวิทยากรอบรม	๖ ชั่วโมง	๖๐๐	๓,๖๐๐
รวม			๕๐,๓๕๐

แหล่งงบประมาณ: งบประมาณกองทุนป้องกันและลดภัยพิบัติด้านการเกษตร ฯ (ปี ๒๕๖๘) + งบสนับสนุนจาก อบต. และภาคเอกชนในพื้นที่

๘. ผู้รับผิดชอบ

ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง/หน่วยงาน	บทบาทโครงการ
	เกษตรอำเภอวิเชียรบุรี	ผู้อำนวยการโครงการ
	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	หัวหน้าฝ่ายจัดซื้อ & ฝึกอบรม
	ปลัด อบต. — ตัวแทนท้องถิ่น	ประสานงานชุมชน
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ๑๐ หมู่บ้าน	ผู้นำชุมชน	ผู้ดำเนินการติดตั้ง & รายงานข้อมูล

โครงสร้างการบริหาร: ใช้รูปแบบ Matrix Team (สำนักงานเกษตรอำเภอเป็นแกนกลาง เชื่อมประสาน อบต./ผู้นำชุมชน และเครือข่าย อาสาภัยพิบัติ)

๙. การติดตามและประเมินผล

- ติดตาม :
 - ตรวจสอบการบันทึกค่าฝนผ่าน Dashboard รายวัน (อัตราการรายงาน $\geq 90\%$)
 - ตรวจเยี่ยมจุดติดตั้งทุก ๓ เดือน ตรวจสอบความเที่ยง ± 3 มม.
- ประเมินผล :
 ๑. ด้านประสิทธิผล: เปรียบเทียบความเสียหายพืชผลปี ๒๕๖๘ กับค่าเฉลี่ย ๓ ปีย้อนหลัง (เป้าหมายลด $\geq 20\%$)
 ๒. ด้านประสิทธิภาพ: ค่าใช้จ่ายต่อหมู่บ้านไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท
 ๓. ด้านความพึงพอใจ: สัมรวจ Sample เกษตรกร > 300 คน คะแนนพึงพอใจ $\geq 4.0/5$
 - ระยะเวลา : ประเมินผลกลางโครงการ (ส.ค. ๒๕๖๘) และหลังสิ้นสุดฤดูฝน (ต.ค. ๒๕๖๘)

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. มีข้อมูลฝนระดับหมู่บ้านแบบเรียลไทม์และระบบแจ้งเตือนภัยที่ชุมชนเข้าถึงได้ภายใน ๓๐ นาที
๒. เกษตรกรสามารถปรับแผนจัดการน้ำ/ป้องกันทรัพย์สินได้ทันเวลาที่ ความสูญเสียลดลง $\geq 20\%$
๓. ผู้นำชุมชน ๑๐ คน มีทักษะด้านอุตุนิยมวิทยาการเกษตรขั้นพื้นฐาน สร้างต้นแบบการบริหารจัดการภัยพิบัติชุมชน
๔. ฐานข้อมูลฝนเชิงพื้นที่ (Micro-climate) สนับสนุนงานวิจัย/นโยบายด้านการเกษตรยั่งยืนของจังหวัด

๑๐. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

สำนักงานเกษตรอำเภอวิเชียรบุรี

เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลชัยสมบุญ เพื่อพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลชัยสมบุญอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๕). ผลการดำเนินงาน การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ปี ๒๕๖๘/๖๙ (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ จาก

http://ecoplant.doae.go.th/report/form_๐๓_report_process_daily๕๔.php

สำนักงานพัฒนาที่ดิน จังหวัดเพชรบูรณ์. (๒๕๖๓). พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสมของพืชแต่ละชนิด (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ จาก

<http://agri-map-online.moac.go.th/>